Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NĂM THỨ MƯỜI BỐN — SỐ THỨ 1[illegible] — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ BẢY 21 AOUT 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	8$00	4$00	2$00	1$00
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . 0$20 la ligne

Muốn làm một nhà mỹ-thuật phải thế nào ?

Mỹ-thuật là gì ? là những văn-chương, mỹ-nghệ như hội-họa, kiến-trúc, điêu-khắc, làm thơ, làm văn, diễn kịch chụp ảnh, phàm những cái làm được tinh xảo tốt đẹp có thể sinh cái quan-cảm ái mỹ của người ta, đều thuộc về môn mỹ-thuật cả.

Người Âu-châu rất trọng mỹ-thuật, có nhiều người chuyên-tâm gắng sức, thờ một cái nghệ-thuật cho đến suốt đời mà cũng nhờ về một cái nghệ-thuật của mình được nổi tiếng khắp hoàn-cầu, lưu-phương đến thiếc- ở. Nước ta bây giờ cũng đã biết lấy mỹ-thuật làm trọng, cũng đã có người chịu dụng công nghiên-cứu về mỹ-thuật ; gần đây nhà nước cũng lại có lập một trường họ: cao đẳng mỹ-thuật ở Hà-thành người mình theo học cũng được một số khá đông. Song, cái tư-cách làm một nhà mỹ-thuật không phải là dễ, không phải những người chỉ bạnh bọc-nhược có thể làm nên. Muốn làm một nhà mỹ-thuật chân-chính hoàn-toàn thì phải có đủ những tư-cách như sau này :

1. Tinh-tinh cao-thượng. — Định làm một nhà mỹ-thuật nên có cái tính-tình cao-thượng khác người thường. Những chữ « danh », chữ « lợi », chữ « phú quí », chữ « quyền thế », trong óc nhà mỹ-thuật nên rửa cho sạch hết, đừng để có một chữ nào dính-dấp ở trong. Xưa ông Nhan-Hồi chỉ một đỏ cơm, một bầu nước lạnh, ở trong ngõ hẻm, người ta lấy làm lo không xiết, mà ông vẫn không đổi cái thú vui của ông ; nhà mỹ-thuật cũng nên có cái thú vui như thế mới được, nghĩa là lấy cái nghệ-thuật của mình làm vui, thú vui của mình ở trong cái nghệ-thuật của mình, thì ngoài cái nghệ thuật ấy không còn có cái gì đáng vui nữa cả ; nếu lại còn có cái tư-tưởng tài lợi hay là có cái bụng mua chuộc hư-danh, cái nghệ-thuật của mình làm, chỉ vụ-đi nghênh-hợp tâm-lý trong xã-hội, hoặc giả lại giữ cái thủ-đoạn để bèn để xiểm-mị người trên mà cầu danh cầu lợi, thì quyết không thành được một nhà mỹ-thuật giỏi bao giờ.

2. Ý-chí kiên cố. — Xưa nay đông tây thánh hiền, hào kiệt, các nhà học vấn, các nhà văn-nghệ sở dĩ thành công được, không ai là không bởi cái ý-chí kiên-cố mà nên. Nhà mỹ-thuật đã không có cái hi vọng thăng quan phát tài như mọi nghề khác, sinh nhai lãnh-đạm, mà công-phu lại phải khắc-khổ bội thường ; người mà ý-chí không bền, hoặc bị cảnh ngộ khốn đốn, hoặc bị người ngoài chê cười, hoặc nhân bà con bạn hữu khuyên bảo, tất nhiên háo hắc mà đổi nghề khác ngay, cũng quyết nhiên không thành nghề giỏi được.

Có cái năng-lực phát-minh và sáng-tạo. — Phàm cái sự-nghiệp tiến hóa trong loài người đều nhờ cái năng lực phát-minh và sáng tạo mà sinh ra ; mỹ-thuật cũng vậy, cũng có phát minh, có sáng tạo mới tiến bộ được. Thời thường người ta hay có cái ác cảm tính ỷ lại, nghề gì cũng chỉ mô phỏng đạo tập, ít có cái năng lực sáng tạo và phát minh ; tức như một anh họa-sĩ kia cứ có mấy bản họa thiếp làm đi mạc lại, thì bao giờ có được cái diệu thủ tả-sinh, lại như một ông thầy giáo kia cứ có mấy quyển giáo khoa, năm nay dạy lớp học này, sang năm dạy lớp học khác, thì cái phương-pháp giảng thụ sao cho khỏi có điều không thích hợp. Làm một nhà mỹ-thuật phải biết mỹ-thuật là cần có phát minh và sáng tạo cho được luôn luôn mỗi mới không nên bắt chước như anh họa sĩ cùng ông thầy giáo kia chỉ vùi đầu trong mấy bản họa thiếp và mấy quyển giáo khoa mà không phát minh sáng tạo được cái gì khác cả. Như thế thì là nô-lệ của cổ nhân không đáng gọi là một nhà mỹ-thuật vậy.

Có cái tư-tưởng kiêm-thiện. — Mình nghiên-cứu về một cái nghệ thuật gì đã có tâm đắc, thì không nên giữ cái chủ nghĩa độc thiện với người ; người có chỗ nhầm thì mình sửa cho đúng, cốt lấy cái lòng rộng rãi, cái lượng khoan thứ, cái ý thành thực mà dìu dắt kẻ hậu tiến, cho cái nghệ-thuật ấy được chấn hưng phát đạt thêm lên. Nếu để một cái bụng xấu dấu nghề, không muốn cho có ai hay ai giỏi bằng mình, thế là mình tự làm cho cái nghệ thuật của mình suy thoái đi, cũng không xứng đáng một nhà mỹ-thuật vậy.

Ấy muốn làm một nhà mỹ-thuật phải có đủ hẳn nhiều cách mới được. Ai là người có chí về đường mỹ-thuật xin cố lên.

T.

Le PARFUM des HUMANITÉS
(Sức-Khỏe Thanh-Hoa)
Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé : 0$30 thứ 2$00 và 0$20 thứ 1$00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 18 Août 1926

Việc nước Pháp

Đảng xã hội cấp tiền đút với ông Herriot

Trong một cuộc hội nghị của đảng xã-hội cấp-tiến ở quận Rhône, M. Herriot đáp lại những lời khích các của đảng xã-hội có nói ông không có muốn đánh đổ tòa nội-các Briand Caillaux ; nhưng ông ấy chỉ muốn ngăn cấm để nghị-viện không lấy toàn-quyền giám sát cái tài-sản riêng của tòa nghị-viện. Ông Herriot có hỏi gan khi tòa nội-các của ông bị đổ, ông lại dự vào tòa nội-các Poincaré, vì tòa nội-các Poincaré không phải là một tòa nội-các chánh-đảng, nhưng là một tòa nội-các sẽ lập ra để cứu với giá tiền franc. Đại hội-đồng hiện đương tính về mọi lời của ông Herriot, vậy thì hội-đồng thành-phố không phải thay đổi gì cả.

Các giao ước về trái khoản Đồng-minh

Buổi sáng hôm nay, có tin đồn rằng chánh-phủ định đến đầu tháng septembre thì sẽ triệu tập nghị-viện để ưng-chuẩn các giao-ước Londres, và Washington. Tin ấy là tin đồn sai, vì phụ-ban do ban tài-chánh cử ra để xét việc ấy mãi đến đầu tháng septembre mới họp

Cuộc hội-nghị quốc-tế hòa bình

Cuộc hội-nghị dân-chủ quốc-tế hòa bình, có 6.000 hội-viên, là người của ba chục nước, đã họp ở Bo sur-La-Rivière, do M. Marc Sangnier, nguyên nghị-viên chủ-tọa. Có nhiều thân-hào nước Pháp và ngoại-quốc đến dự nghị. Các hội-viên có điều ngoài ý-tưởng các hội-viên. Ông có nói tuy rằng các hội-viên bị có kẻ cho là mộng-tưởng, nhưng hội viên cố sức bài trừ lòng tư-kỷ, và lòng đố-kị lắt có ngày đắc-thắng. Ông có đọc một bức thư của ông Painlevé ở trong nước bọn thiếu-niên hiếu hòa bình ở Bá-linh gửi tới cho Á-á-thâu được cái nạn chiến tranh, và tỏ lòng tin tưởng ở tương-lai của hội Vạn-quốc.

Việc tại Syrie

Ngày hôm nay, quan quyền tổng ấy việc, và đại-tướng Gamelin đã làm lễ khánh thành đường hỏa xa từ Giza đến Souaida. Nhân dịp ấy có mời hội, các thân hào Druses đến dự đông lắm.

Việc nước Nhật-bản

Nghe đâu bộ ngoại giao có hạ lệnh cho quan đại sứ Nhật bản ở Moscou phản kháng việc bắt các viên chức tàu Nhật đánh cá ở chỗ cách miền duyên hải Tây-bá-lợi-á những 3 dặm. Nước Nhật xét rằng việc ấy trái với luật vạn quốc. Nếu nước Nga không chịu bồi thường, thì chắc nước Nhật sẽ đối phó lại.

Ở Bắc-thành có tin rằng một nghìn người gặp Trung-hoa định đánh tỉnh Chefoo tao, ở đường sang giới Mãn-châu. Chánh phủ Nhật đã báo cho Trung-tác-Lâm biết để Trương hết sức trừ bọn giặc ấy đi.

(Indopacifi)

Tin Saigon

Hội-đồng quản-hạt

Theo như tin đăng trong *Công-luận-báo* ra ngày 11 août có nói, kỳ hội đồng quản-hạt họp ở Saigon ngày 9 août vừa rồi sau khi quan Thống-đốc có đọc bài diễn-văn, thì có năm ông hội-viên tỏ ý không chịu nhận câu « Pháp-Việt đề-huề ». Báo ấy mới lược đăng như thế thôi, chờ sau này được thêm tin, bản-báo sẽ nói rõ.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Làng tôi có mấy mẫu ruộng ở giáp chân núi từ xưa đến nay vẫn bỏ hoang mãi, bây giờ làng tôi bằng lòng nhượng khẩn cho tôi để tôi khai hoang mà tôi chỉ phải nộp thuế điền như lệ nhà nước có được không ? nếu được thì sau này số ruộng ấy có thể coi như là của tư được không ? Nếu cách ấy không được thì tôi có thể làm đơn xin phép nhà nước khẩn hoang được không ?

LỜI ĐÁP. — Có như lời ông hỏi trên ấy thì đất này là công-thổ, nghĩa là của cả hàng xã mà hàng xã phải nộp thuế hàng năm.

Điều thứ 2 nghị định quan Toàn-quyền ngày 8 mars 1926 như sau này :

« Những điều do lệ Annam cũng, nhất là chỉ dụ ấn Gia-long thứ hai và nghị-định quan kinh-lược Bắc-kỳ ngày 27 avril 1894 về bia hay là cho thuê các ruộng điền công thổ thì vẫn phải giữ nguyên như cũ. Song quan Toàng-sứ Bắc kỳ có thể đặc cách cho phép bán được. »

Chỉ dụ năm Gia-long thứ hai như sau này :

Các công điền công thổ không được phép bán đứt hay là cho thuê. Nếu có việc gì khẩn cấp hoặc vì sự ích công mà phải cho thuê để lấy tiền thì sự cho thuê ấy không được quá 3 năm. Hết hạn ấy thì tiền gốc và lãi cho thuê phải ra hết và công điền công-thổ, phải trả lại cho làng để quản cấp cho đồng dân theo như lệ xưa nay.

Nếu hết hạn ba năm, mà người nào gắt công điền công thổ không trả cho dân, cùng người cho thuê và người thuê sẽ phải trọng phạt tiền như pháp luật. Những đất cho thuê sẽ lấy về trả cho làng.

Làng hay thân nào mua hoặc bán các công điền công thổ trái với chỉ dụ này, người nào mua lẫn thì phải mất tiền, người nào làm văn tự cũng những người làm chứng ký tên vào văn tự thì sẽ phải trọng phạt theo như pháp luật ; ruộng đất sẽ giao trả cho làng để quản cấp cho dân.

Ph. h-L.

VIỆC HANOI

Khởi Hỏi

7 giờ	29 46
13 giờ	30 46

Giá thóc gạo :

Gạo tàng xuất, một tạ		10$55
nhì,	—	10 15
ba,	—	9 40
Thóc tàng nhất,		5 70
Ấp ngô	—	5 00

Giá bạc. — Kể từ ngày 20 Août 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1$ 60.

Thị giá quốc trái
Ngày 17 Août 1926

3 /.	hoàn dần	63$ 90
3 1/2 /.	hoàn dần	54 70
4 /.	vĩnh viễn 1917	46 60
4 /.	» 1918	45 55
5 /.	» 1920	64 90
5	hoàn dần 1920	69 35
6	» 1925	95 00

Ngày 18 Août 1926

3 /.	vĩnh-viễn	49 f. 90
5 /.	1915-1916	54 f. 60

Tin đường sá. — Cái đường thuộc địa số 18, nay đã đi lại được từ Yên-lập đến Hongay.

Những xe đi thì phải đi thong thả và chậm không được đi ban đêm.

Kể từ ngày 20 août trở đi, con đường thuộc-địa số 18 từ Bắc-ninh đến Sept-Pagodes những xe có nặng lắm là 1 500 kilogrames có thể đi lại được qua những chỗ sửa mà làm tạm, phải đi thong thả.

Tin nước. — Nước vẫn xuống.

Mực nước sông Hồng-hà ở Hanoi hồi 6 giờ chiều qua đo được 8m 14, 6 giờ sáng nay đo được 8 m. Vậy là đêm qua xuống được 14 phân tây.

Ở Paan-thọ (Laokay) có mấy chỗ vỡ :

Đê sông Luộc, đêm hôm công có mấy chỗ lở, nhưng hiện đã cứ cách rồi.

Đê Lạc-giang (huyện Yên-thế) thì vẫn như cũ.

Chỗ vỡ bên Á-nộ vẫn đương hàn khẩu rất. Quan Giám đốc Graffeuil lên Phúc-yên cho đến thông điện về đấy cứ, như trong số báo hôm qua đã nói, thì nay đã trở về Hanoi rồi. Hiện đã đã được linh trăm cây thông đem về chỗ vỡ Ái mộ. Hiện nay vẫn đắp thêm mang vỡ.

Cái cầu đắp vào chỗ vỡ đã được tới 135m sau bị ngọn nước chảy xiết làm rồi đi, thì nay lại đắp chỉ nữa khác, đã dài được ngót 5 chục thước tây rồi.

Dân phu thì lấy dịp này, đây song rồ lo chăng ra cho thuyền khỏi trôi để đứng đóng cọc cừ ở giữa dòng nước chảy mà cứ sách.

Công việc làm đang chạy lắm. Nếu một đằng nước sông rút đến đi, một đằng trời cứ tạnh ráo thì công việc hàn khẩu chắc được mau hoàn thành.

* * *

Tại thành phố Tuyên quang và Hòa bình vì trận lụt vừa rồi bị thiệt hại nhiều lắm.

* * *

Đối với dân bị lụt. — Có mấy nhà từ thiện trong thành phố tụ góm góp nhau lấy tiền mua gạo, tối mai đem đến để xem, thuê thuyền tiến hành đến tận các làng ở xa thuộc về vùng Gia-lâm bị ngập lụt, vì những chỗ bến lánh quá, khó lòng thông tin tức ra đến ngoài được, mà tình cảnh lại đáng thương nhất, vì các làng xa thuyền kẻ không có, trời nổi trên mặt nước, biết mong vào ai cứu giúp ! ông lúc như lúc này, nếu không có người mang đồ ăn thức dụng đến phân phát cho, thì bao nhiêu người sống sót đến ngày nay, đợi đến lúc nước ra, ta vào phỏng còn thấy làm tích gì nữa. Cho nên những nhà hảo tâm nhất là mấy bà trên lụa xông pha dòng nước đến từng nhà đưa tận tay hai gạo, gói muối, bao điêm rất nên cảm động.

* * *

Việc cháy tàu « Fontainebleau » — Về việc cháy tàu « *Fontainebleau* » ở Dj bouti, mà trong báo đã từng nói rõ, nay xét ra thì tàu ấy sở dĩ bị lửa bén cháng qua không cứu được, là vì gặp cơn bão không biết trước.

Các hàng-hóa ở tàu thì mười phần bị hư mất chín. Cái cần số 2 bị cháy sạch. Cái cần đằng trước cần ấy cũng bị hại nhiều.

Các thư từ gửi sang, từ qua Dj bouti trở đi, nay coi như là mất sạch cả ; chỉ trừ có 12 tài có khai giả, để ở xa chỗ cháy, là cứu được.

Tàu chữa tư thiệt hại mất đến ba phần.

* * *

Tháng tư thường trong ngành các quan cai trị — MM. Le Fournager (Paul Raimond Octave) Recault (Philippe Oscar) và Bary (Benoît Eugène Raphaël Gaston), quan cai trị hạng nhì, nay thăng lên chức quan cai trị hạng nhất, kể từ ngày 1er juillet 1926 trở đi.

MM. Saint Poulof, Forsans, (Jean Edouard Auguste-Marc), Lacage và Bartoli, quan phó cai trị hạng nhất, nay được thăng lên chức quan cai trị hạng ba, kể từ ngày 1er juillet 1926 trở đi.

Một thứ thuế mới về ô tô. — Đạo nghị-định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 4 juillet mới rồi, về việc đặt ra hạng thuế trành ô tô, thì nay đã bắt đầu thi hành. Phàm mỗi xe ô tô cho chạy đến trành, thì phải nộp 10 p. thuế.

Các ô tô đã trình ở bên Pháp rồi, nay sang bên này, trình được lại cũng phải nộp mỗi cái 10 p. thuế.

Số tiền thuế ấy thu vào sổ chi thu Bắc-kỳ, liệt vào chương « cấp bằng văn bằng ô tô và cho phép chạy ô tô ».

Quyền hành quan cai trị ở Trung-kỳ. — Về việc ấn phong định quyền hạn ở Trung-kỳ, mới đây quan Khâm-sứ Trung-kỳ lại kỳ đạo nghị-định sau này :

« Đạo nghị định số 1380, ngày 28 Juillet 1926, bắt buộc phải tiêm thuốc trừ dịch ở tỉnh Thanh-hóa, thì nay có thể cho thi hành trong mỗi tỉnh ở Trung-kỳ do nghị định của quan công-sứ tỉnh ấy. »

Ô tô đi qua cầu phải trả tiền. — Từ độ vỡ bến Gia-lâm, nhân dân Hà-thành bằng ngày kéo sang chỗ vỡ xem đông lắm, lối nào người đi lại trên cầu cũng đông như mắc chỉ. Bởi vậy đã có lệnh cấm không cho xe ô tô qua cầu. Phàm các ô tô nào muốn đi qua cầu thì phải xin phép tại sở lục-lộ Bắc-kỳ mới được.

Thi thư-ký tập-sự ngạch tòa sứ. — Nha bản-tỉnh đã như sau này :

I. Pour border régulièrement un tapis rectangulaire dont la longueur a 0m75 de plus que la largeur, on a employé 24m50 de bordure.

Quelles sont les dimensions du tapis et combien faudrait-il de mètres de toile de 1m15 de largeur pour le doubler sur toute la surface ?

II. Une personne a placé les 2/5 de sa fortune à 5 %, la quart à 31/2 % et le reste à 4 %. Elle se fait ainsi un revenu annuel de 3078 francs. Quelle est la fortune de cette personne ?

Chiếu nay đã có bảng đăng tên những thí-sinh sau này được trúng tuyển :

MM. Võ-v-Bảo, Ng-đ-nh-Mậu, Bùi-văn-Phú, Phạm-đỗ-Ngọc, Ng-ảo-Hoàng, Ng-văn-Tuất, Ng-vi-Gia, Bế-trọng-Tuyển, Cao-văn-Tích.

Ngạch tham-tá. — MM. Ng-tất-Đ., Đặng-trần-Cang, Ng-mộc-Lễ, Ng-đình-Tài (Pháp luật). Về quy-Mão, Ng-thế-Hữu (Tài chánh) có bằng tốt-nghiệp trường Cao đẳng Pháp-chánh được bổ tham tá tập sự ngạch tòa sứ Bắc-kỳ, lương bổng 1 210 p.

MM. Ng-văn-Kiểu, Đoàn-văn-Lộc có bằng tốt nghiệp trường Cao đẳng Pháp chánh (tài chánh) được bổ tham tá tập sự ngạch tòa sứ Cao-miên.

M. Ng-văn-Long có bằng Cao đẳng Pháp chánh (tài chánh) được bổ tham tá tập sự về ngạch kho bạc.

MM. Lê-minh Đức, Dương-v-Lan, Trần-văn-Ky. và Ng-văn-Sung có bằng Cao đẳng Pháp chánh (pháp luật) được bổ tham tá tập sự về ngạch Nam-kỳ.

MM. Bùi quang Tảo (pháp luật) và Ng-đình-Cu (tài chánh) được bổ tham tá tập sự về ngạch Trung-kỳ.

Ngạch y-tế. — M. Trương-ngọc-Bảo, y-sĩ thứ nhì tập sự được bổ y-sĩ thứ nhì hạng năm, kể từ ngày 5 Août 1926.

Ngạch thú-y. — Các viên thú y thứ nhì tập sự Nguyễn-văn-Đạo và Nguyễn-đình-Đức được bổ thú y thứ nhì hạng năm, kể từ ngày 26 Juillet 1926.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tại ga xe hỏa và bến tàu thủy. — Ngày hôm nay, 30 août 1926, số người đi lại ở ga xe hỏa và bến tàu thủy như sau này:

Tại ga xe hỏa

55 người đến:	71 người Âu	
	1423 — Á	
55 người đi:	39 — Âu	
	1679 — Á	

Tại bến tàu thủy

55 người đến:	2 người lính	
	760 — Nam	
55 người đi:	513 — Nam	

Phúc-lộc-ban hát cải lương giúp hội Nam-kỳ tương tế. — Có phường hát Phúc-lộc ban to-lắm là người Nam-kỳ cũ, tinh nguyện hát một tối để lấy tiền giúp vào việc làm chay cho vong linh tại nghĩa địa hội Nam-kỳ tương-tế và định để ra tại rạp Quảng-lạc tối thứ hai 23 août 1926 (đúng 8 giờ tối khai diễn).

Diễn tích Tái-sinh-duyên, mời các ông các bà hôm ấy mua vé đến xem trước sẽ vui sau giúp việc thiện.

Bán vé tại rạp Quảng-lạc số ngày thứ hai, sin đến mua sớm kẻo hết chỗ ngồi.

Giá vé:

Hạng nhất	1 $ 00
— nhì	0 . 50
— ba	0 . 30
— tư	0 . 20

Ở TAM-ĐẢO ĐÃ VỀ

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

25 nhà 5, phố Thợ-nhuộm. Giây nói 388

Kết-nghiệm máu-mủ, đàm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, vân vân.

Hút được tiếng Annam, không phải đàng thông-ngôn.

Tiếp bệnh, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 8 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Thứ ngày chủ-nhật, các ngày mà cũng tiếp từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hạn ngày về giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 5854

CINÉMA PALACE HANOI

Từ thứ tư 18 đến thứ ba 24 Août 1926
Chiếu một phim ảnh rất hay, rất có giá-trị cho phong-tục mới-mẻ

Xem rất có ích

AME D'ARTISTE

Comédie de mœurs modernes en 6 parties

Được một tích chuyện xem luân-thường đạo-lý, hay cho người ngồi nhìn không mỏi mắt, không chán, thực là ít có, như tích chuyện « Ame D'artiste » này là một chuyện mà đàn-bà, con-gái, người lớn, trẻ con đáng nên xem lắm.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thủ 40 ngõ đồng Bắc-dân bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenis, Foc, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Essi.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
Buổi chiều từ — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Giá 5 đồng một lần
XIN XEM LÂM-CHỨNG: Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 52, GIÁP NHÀ SỐ 236

Dĩ trường. — Các trường sơ-tăng sau này được đi đi nơi khác:

Tỉnh Hải-dương.: Trường Ngọi-xuyên, huyện K'm-thành, trước ở làng Kỳ-coi, nay đi sang làng Ngọi-thượng.

Trường An-bè, huyện Vĩnh bảo, trước ở làng Kim-ngân, nay đi sang làng Quy-xuyên;

Trường Phương-duy, huyện Gia-lộc, trước ở làng Phương duy, nay đi sang làng Thanh-khai.

Tỉnh Nam định: Trường Giao-phong, phủ Xuân-trường, trước ở làng Giao-phong, nay đi sang làng Đình-lai;

Trường Bái-ch'u phủ Xuân-trường, trước ở làng Bái-chu, nay đi sang làng Lộn-thủy;

Trường Bích-thôn, huyện Vụ-bản, trước ở làng Bích-thôn, nay đi sang làng Phù-lão;

Trường Bánh-tinh, huyện Mỹ-lộc, trước ở làng La-điền, nay đi sang làng Vỹ-khê;

Trường Cốc-dương, phủ Nghĩa-hưng trước ở làng Cốc-dương, nay đi sang làng La-ngạn;

Trường Au-cu, huyện Ý-yên, trước ở làng Au-cu, nay đi sang làng Yên-tộ;

Tỉnh Phúc-yên: Trường Bản-dân huyện Lập-thạch, trước ở làng Bandân, nay đi sang làng Yên-sơn.

Ngạch tư-pháp. — M. Nguyễn-tiến-Đào, thư-ký ngạch tư-pháp tòng sự tại buồng dịch-án Hanoi được phép nghỉ ba tháng, lĩnh nửa lương, kể từ 1er septembre 1926 trở đi.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . 0 $ 15
Tiền cước thường . . 0 , 05
Tiền cước Recommandé thêm . . . . . 0 , 10

Thư và mandat gởi cho:

M. LÊ-NGUYÊN-ÚC
61-63, Rue du Coton
HANOI
5701

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Canaux* ».

Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm. 3002

Một người lính Tây say nắng. — Chiều hôm kia, một người lính Tây thuộc đạo binh thứ chín, đang đi ở phố, bị say nắng ngất đi. Đem về sở cảm hồi lâu cũng không tỉnh lại. Sau đem xuống nhà thương, khi đi dọc đường hồi ngay lại, nên người cảnh sát đã đưa về trại lính.

Thợ cạo gian vật. — Nguyễn-văn-Dung, 18 tuổi, làm thợ cạo, ở cửa Bắc, số 7, can việc ăn cắp một cái ví của M. Nguyễn-tạ-Duẩn ở số 44 phố Hàng Hòm, trong có đựng một đồng bạc, vậy đã phải bắt giam xét.

Đánh cái điếu cỏ bẩn. — Phạm-văn-Dinh, 17 tuổi, ở Bã đu can việc ăn cắp cái điếu của M. Đỗ-đình-Lễ, quan Hanoi, nên đã bị bắt giam xét.

Làm dấy tờ không nên thân. — Vũ-văn-Mỹ, 45 tuổi, ở với chủ nhà là Trần-văn-Khách, số 56 phố chợ Hôm, can việc ăn cắp của chủ 18 $, nên đã bị bắt.

Lại Lá-văn-Cốc, 20 tuổi, ở với chủ là Vũ-thế-Vinh, số 15, phố Phúc-kiến, can việc vay tiền trước 8 $ 50, rồi bỏ không làm nữa, nên cũng đã bị bắt.

COUPONS TƠ LỤA TÂY

Kể từ ngày 16 Août 1926 giờ đi: hiệu V. DEMANGE Hanoi, có để ra bán rất nhiều mảnh vụn tơ lụa tây, giá rất hạ. Lại có cả vải thâm giá đặc biệt 0 $ 22 một thước và tăng chéo-go tới 2 $ 00 một miếng dù hai quần.

ĐÁM CƯỚI NÊN ĐI Ô TÔ

Xưởng Aviat — Hanoi

Có cho thuê 6-46 lịch-sự 203 một ngày Không kể tiền xăng, và tiền dầu hay 8 p. 20 một kilomètre, mà 200 k.m. để thường thì 0 p. 18 một cây.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ANH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montes, 51 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-lu, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI số 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Bổ xưởng tại Bép-cầu, Yên-viên, Bắc-ninh

Tin sau cùng

Một cái nhà hát bị cháy

Tin Bordeaux. — Nhà diễn-kịch Olympia bị cháy đổ-đột; tên hại hàng nhiều triệu. Song không hại đến nhân-mạng.

Một cái nạn tàu bay

Một cái tàu bay vận-tải đi đường Paris-Londres, do phi-hành-gia Pháp de Lisle cầm máy, vì gặp sương mù phải bay thấp, đụng phải nóc một cái nhà ở gần Lympine, và bị rơi. Hai người hành-khách chết, nhiều người bị thương nhẹ. Người hoa tiêu chết chìm hôm qua ở nhà thương Folkestone.

Việc hội Vạn-quốc

Hiện liệt-quốc vẫn điều-đình với nhau về việc nước Đức vào hội Vạn-quốc, và tổ-chức lại hội-đồng quản-trị.

(Indopacifi)

DIRECTION DES FINANCES

Sous-Direction de l'Enregistrement et des Domaines

Yết-thị gọi đấu giá

Đến ngày thứ ba 7 septembre 1926, hồi 9 giờ sáng, tại tòa Đốc-lý Hanoi, sẽ có cuộc bán đấu-giá tám lô đất để làm nhà, tại Hanoi, đường Carnot, đường Brière de l'Isle, đường Giovaninelli và đường ở phía sau sở điện-báo (Service Technique des Postes & Télégraphes) nguyên là đất cũ của hội Foncière.

Giá định là: một đồng năm hào một thước vuông. Tiền mua đất trả làm 5 hạn trong 5 năm, không mất lãi, hạn thứ nhứt vào khoảng tháng septembre 1931.

Trong vòng 18 tháng thì phải làm nhà. Nhà nào khéo sẽ có phần thưởng.

Số điều lệ đã đang riêng ra một mục ở Quan-báo ngày thứ bảy 14 août 1926.

Muốn xem số điều lệ và địa-đồ các lô đất này thì đến:

Sous-Direction de l'Enregistrement, 59, Rue Jules-Ferry, Hanoi.

Bureau des Domaines, 9, Rue Balny, Hanoi.

Secrétariat de la Mairie, Hanoi.

5.855

Hoa Đào Trước Gió

(NAM-TRUNG TÙNG NỮ-LANG)

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

Sách dầy non 300 trang. Giá bán 0 $ 65. Cước phí 0 $ 20. Mua buôn trừ 15 phần. Thư và Mandat xin gởi cho:

M. BÙI-XUÂN-HỌC
Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.
5.855

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Thảm trọng. — Hồi 9 giờ sáng ngày 17 có một người đàn ông tên là Hà Hữu 50 tuổi, quán làng Cẩm-nhân tổng Cát-đàm, huyện Thanh-quan, tỉnh Thái-bình, nằm chết ở sở xi-măng là chỗ người ấy xin nằm nhờ người ta. Xác người khốn nạn ấy đã đưa vào nhà mổ để quan khám nghiệm.

Lại ngày 16 ở phố bờ sông (Quai de la Liberté) cũng có một cái xác người đàn ông không rõ căn cước, đã đưa ngay vào nhà mổ.

Ngã ô-tô — Hồi 17 giờ 25 ngày thứ ba ở góc đường phố Maréchal Joffre và phố Bonnal chiếc xe ô tô số T. 1069 của M. Desgrange chạy thử cho mà lại va phải vào gốc cây trồng ở vỉa hè. Bruneau đang đi xe đạp trên hè đường. Xe ô tô phải đổng lại ở miếng đất của sở Sté Financière, vì cậu con M. Bruneau bị vướng vào ô tô nên bị đổ đè 4 thước mới gỡ ra được. May không phải vết thương nào nặng cả; còn chiếc xe đạp bị ấy nát nhiều chỗ.

Mất trộm và đánh người. — Phạm-văn-Phác 33 tuổi nhà ở hồ ngũ bị mất trộm 15 đồng bạc và quần áo đáng giá 6 p. 05 thì đã làm đơn trình tại sở Cẩm.

Phạm-văn-Mạch là lính cảnh-sát mình bị nhiều dấu vết.

Giải vào tòa án. — Những việc sau này phải đệ vào tòa án để xét.

Nguyễn-văn-Đại 18 tuổi ăn cắp quần áo của một người đàn bà đáng giá 32 đồng. — Đặng-tinh-Khoát 39 tuổi bị thua vỏ cỗ đánh người và lấy của người ta một đôi hoa tai bằng vàng đáng giá hai chục bạc. Trần-thị-Lợi 64 tuổi ăn cắp chiếc giầy chuyền bằng vàng đáng giá 27 đồng của Phạm-thị-Phả. — Dương-văn-Tư 22 tuổi tái phạm việc ăn cắp của sở Ateliers-maritimes.

Trần-văn-Viễn 28 tuổi, làm mashinô tầu Paris-long bị thua ăn cắp chiếc ví của một người hành khách trong có đựng 2 p. 40 và giấy má, và lại chực ăn cắp của một người đàn bà không được, thì sinh sự đánh người ta. Phùng-văn-Ngão 17 tuổi, nấu bếp ở thuyền số 19 H. đậu ở Cửa-cấm bị thua ăn cắp 4 p., một tấm vải và đồ vật đáng giá 2 p. 15 của chủ.

THUẬN-THÀNH (Bắc-ninh)

Cũng bị lụt rồi. — Mấy hôm trước xi đi qua mặt Thuận thành ai cũng trông thấy nhiều cánh đồng mà lúa đang mơn mởn tốt xanh hơi cái hi-vọng của nhà nông chẳng phải là nhỏ vậy. Ba con ta mừng làng rằng năm nay thế nào cũng được hưởng cảnh phong đăng hòa cốc mà vui bề an cư lạc nghiệp.

Than ôi! con tạo ác ôi, thợ trời dáo dẻ, nên ngọn nước vỡ tình mới ở đâu tuôn dồn về có mấy đám ngày làm cho ruộng lúa kia đầu bị chìm ngập mênh mông! Thật là cái hi-vọng của nông-gia đến trôi theo dòng nước chảy. — Hỏi ra mới biết nước này vỡ ở con tiểu bối, thuộc làng Quột làng Vệ (Hưng-yên). Mấy làng này đã bắt nạt nhỏ từ ngày vỡ đê Gia-lâm, song được cũng hiệu đối chất; nhưng sẽ nghe đâu được dồn vỡ sáng ngày càng lớn; đâu phải những làng này trông nom lần ngày thành ra mới mất, nên mới không có hơi mà chống cự được với cái nước hành-hình của Long-vương và Hà-bá. Lại có một điều nghĩ mà giật thay cho cái hệ thực ở chốn thôn-quê: Vì như trong một làng có một trăm người biết vì nghĩa vụ, mà tận tâm, nhưng lại có giầm ba kẻ nọ cố bo bo giữ cái chủ nghĩa «đêm ba chày cán» làm hầy hoại cái công cuộc đáng khen, nên mới nảy ra cái tai nạn thương tâm thảm-mục này. Và một làng mà gặp cho trăm làng thời cũng khó thay!

Nếu nước có chảng cái tai lớn mới cạn mong có cơ hội lại được. Cứ như mấy bữa nay trên trời thời nắng chang chang như thiên như đốt, làm cho nước nông sâu thì lên chẳng mấy hôm mà thối nát. Giá ông giới cứ chắt hạt ngay ta ngập lụt từ mười mười lăm hôm về trước, thời cái hại không đến nỗi thật thế to như ngày nay, vì lúa đã xanh tốt, có bao nhiêu phần màu hết gần hết và nước sa lại không cả, thời sau dẫu có cấy tái giá cũng chẳng ra gì.

Nhiều đường giao thông ở hạt này bị nghẽn, nên sự đi lại không được thuận tiện.

HÒNG-GAI

Ai-tín. — Bản-quán được tin buồn rằng bà nội-tướng ông Đỗ-đăng-Phan là y-sĩ ở Mông-tự mới qua-cố ngày 15 août vừa rồi. Bữa ngày 21 août này, sẽ làm lễ cất đám.

Bản quán xin có lời chia buồn cùng ông Đỗ-đăng-Phan và gia-quyến.

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Triền sông Hồng-hà

	19 Août hồi 9 giờ	19 Août hồi 16 giờ	20 Août hồi 8 giờ
Lao-kay	78 29	78.04	78.24
Yên-bái	29 36	29 41	29.41
Việt-trì	13.08	13.05	12 95
Hanoi	8.25	8 14	8.00
Vạn-yên	7 90	7 90	7.70
Hòa-bình	6.51	6.44	6.36
Tuyên-quang	4.70	4.90	4 70
Phú-đoan	20.28	20.18	20.14
Phú Yên-bình	0.70	0 65	0.65

Triền sông Thái-bình

	19 Août hồi 6 giờ	20 Août hồi 6 giờ
Thái-nguyên	19.07	18.94
Lâm	3.10	3.00
Phú-lạng-thương	3.40	3.33
Bắc-cạn	3.80	3 71
Phả lại	3.25	3.21

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển . . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 , 12

Ai ở xa xin biết thư về cho

ông BÙI-XUÂN-THÀNH
67 — 69, *Rue du Coton* — Hanoi

So 47

BẮC-TỐNG

Dương-tả-tướng

NGUYỄN-BỬU-MỤC dịch thuật

Tống Thái-tôn mới vào chầu điện-đình, truyền bắn ghế cho hai người ngồi và hỏi rằng:

— Ta không có lệnh triệu, mà lệnh bà công *Thái-quận phu-nhân* vào đây tất là muốn bàn với điều gì quan-hệ đó chăng?

Thái-quận Sái phu nhân đứng dậy tâu rằng:

— Tiện-thiếp nghe tin hộ hạ sai *Phan-nhân-mỹ* làm chủ-tướng đem quân đi đánh *Liêu*, mà lại lấy *Dương* lãnh-công làm tiên-phong. Nhưng họ *Phan* và họ *Dương* xưa nay vẫn hiềm-hờn với nhau thì chỉ e việc quân sẽ lỗi không lợi. Xin bệ-hạ xét cái lòng trung-thành của tôi mà hỏi *Dương* mà nghĩ cách bỏ-vệ cho.

Tống Thái-tôn nói:

— Việc này là một việc quan trọng, không thể nào cứ người khác đi thay được.

Thái-quận Sái phu-nhân lại tâu rằng:

— Nếu bệ-hạ dùng họ *Dương* làm tiên phong thì nên chọn lấy một người có danh vọng ở trong bọn các quan triều-thần, sai đi hộ-vệ cho họ *Dương*, mới không lo ngại chi vậy.

Tống Thái-tôn nói:

— Lời bàn ấy rất phải!

Nói xong, tên thị truyền hỏi các quan văn võ triều-thần xem ai là người có thể đi hộ-vệ cho *Dương* lãnh-công được.

Bát-vương tâu rằng:

— Kẻ hạ-thần xin tiến-cử một người, có thể đi hộ-vệ được cho *Dương* lãnh-công.

Tống Thái-tôn hỏi:

— Nhà ngươi định tiến-cử ai?

Bát vương tâu rằng:

— Thần hèn-dốt đã từng quản, tin gọi *Hồ điên-tán*. Người ấy một lòng trung-nghĩa, có thể hộ-vệ cho *Dương* lãnh-công được.

Tống Thái-tôn bằng lòng mà phán rằng:

— Nhà ngươi tiến cử người ấy thật là xứng-đáng.

Ngay ngày hôm ấy, *Tống Thái-tôn* truyền lệnh sai *Hồ điên tán* đi hộ-vệ cho *Dương-nghiệp*. *Dương* lãnh-hội chỉ *Thái-quận Sái* phu-nhân lại tâu lại ra. *Dương-nghiệp* nghe tin *Tống Thái-tôn* sai *Hồ-điên-tán* đi hộ-vệ cho mình, xiết bao mừng-rỡ, lại sang cho *Hùng châu* để sẵn sàng binh-mã đi đánh *Liêu*.

HỒI THỨ XVIII

Lại nói chuyện đại-binh của *Phan-nhân-mỹ* nguyên-soái tự *Biện kinh* thẳng đường Qua châu tiến-hành, khi đi đến cửa ải *Hoá ng-long* thì truyền quân hạ trại, chia làm hai đại-đinh: *Hồ đ'ên-tán* ở đông-đinh; *Phan-nhân-mỹ* ở tây đinh.

Phan-nhân-mỹ sang hỏi về tình-nhà-tướng là *Lưu quán kỳ Bạ quốc-công Tân-chiêm khánh* và *Mễ giáo-luyện* thương nghị rằng:

— Tôi vốn cậm tức cha con *Dương-nghiệp*, không biết thế nào mà kể cho cùng. Nay nhân nhẫu làm chức tiên-phong, tôi muốn lập mưu hãm hại, không ngờ lại có *Hồ điên-tán* tướng-quân đi hộ vệ cho hắn, khiến ta không thể làm gì nổi.

Mễ giáo luyện nói:

— Hiện nay quân *Liêu* đang đóng đồn ở đất điện gần ta, nghe tin quân ta tới nơi, tất sẽ ra đóng đem quân đến khiêu-chiến. Bây giờ tướng tiên-phong chưa đến, quan nguyên-soái hãy truyền lệnh cho *Hồ điên-tán* ra trận. *Hồ điên-tán* đến có thì về-đồng, nhưng tuổi đã già, tất cũng không giao-si lâu được lâu. Trong khi giao-chiến, ta sử dụng cách số-thì, không cho quân ra tiếp-ứng thì hắn tránh sao cho khỏi bị bắt về tay quân *Liêu* vậy.

Phan-nhân-mỹ nói:

— Kế ấy rất diệu!

Quả nhiên hôm sau quân *Liêu* nghe tin quân *Tống* kéo đến, tức thì đem quân ra khiêu-chiến, khi-thế trông rất hùng-dũng. *Phan-nhân-mỹ* nghe báo, liền sai người mời *Hồ-điên-tán* đến để thương-nghị.

Phan-nhân-mỹ nói:

— Hiện nay quân *Liêu* kéo đến khiêu-chiến mà tướng tiên-phong của ta vẫn chưa đi tới nơi, tướng-quân nghĩ thế nào?

Hồ điên-tán nói:

— Ông ấy khiêu-chiến thì ta đem quân ra đánh, đó là đồn-phận của bề thần-tử nên tận trung báo quốc, vậy thì việc quyết-chiến cùng quân *Liêu* này, bà-tất phải bàn!

Phan-nhân-mỹ nói:

— Tướng-quân hãy ra trận trước, rồi tôi sẽ đem quân tiếp-ứng.

Hồ điên-tán bằng-lòng xin đi, khi tới thì mặc giáp lên ngựa, đem quân bản bộ đụng cờ mở trống tiến ra. Khi ra tới nơi, vừa gặp tướng bên *Liêu* là *Tiêu-thắt-lại* đang đứng ở trước hàng quân.

Hồ-điên-tán quát to lên rằng:

— *Liêu-tướng* kia! Nên mau mau rút quân, may được khỏi chết, nếu không thì bọn các ngươi thịt ở bằng cả nắt một mống nào!

Tiêu-thắt-lại nổi giận mà rằng:

— Viên tướng già yếu kia! hãy giữ thân cho khỏi chết là may, sao còn dám đem sức cùng ta đối địch.

Nói xong, liền múa đao thúc ngựa xông vào đánh *Hồ-điên-tán*. Hai bên giao-chiến độ hơn năm mươi hợp thì *Tiêu thắt-lại* biết sức không địch nổi, vội-vàng quay ngựa bỏ chạy.

Hồ-điên-tán thúc ngựa đuổi theo. Bỗng giờ quân *Liêu* bốn mặt đồng quy, xám lại mà vây *Hồ-điên-tán*. Bộ-hạ của *Hồ-điên-tán* bị tổn-hại đã đến quá nửa. *Hồ điên-tán* thấy vậy, toan theo con đường nhỏ chạy trốn.

Một tên bị-biện báo *Hồ-điên-tán* rằng:

— Con đường nhỏ sợ có quân mai-phục, chi bằng chạy con đường lớn là hơn.

Hồ-điên-tán liền chạy theo con đường lớn. *Tiêu thắt-lại* cũng quay lại đuổi, thành ra *Hồ điên-tán* trước sau không còn biết lối nào. Trong khi đang luống-cuống thì bỗng có một toán quân ở phía chính-đông ầm ầm kéo đến, thì là toán quân của *Dương-nghiệp*.

Dương-nghiệp múa đao thúc ngựa mà quát to lên rằng:

— *Liêu-tướng* chớ chạy, hãy đến đây cắt-địch cùng ta.

Một viên nha-tướng của *Tiêu-thắt-lại* là *Hạ-văn-long* thúc ngựa tiến ra, đón đánh *Dương-nghiệp*. Hai bên giao-chiến mới được vài hợp thì *Dương-nghiệp* giơ đao quật tơ một tiếng, chém chết được *Hạ văn-long* ở dưới chân ngựa.

Quân *Liêu* thấy vậy, hồ chạy tán-loạn. Chạy *Dương-nghiệp* xông vào giữa trận quân *Liêu* sáu được *Hồ điên-tán* đem ra. *Dương-điên-chiêu* một mình cưỡi ngựa đi sau, để hộ-vệ cho *Hồ-điên-tán* về đến trong trại.

Khi về tới nơi, *Hồ điên tán* cởi bỏ áo giáp, rồi nói với *Dương-nghiệp* rằng:

— Ngày nay nếu không nhờ có tướng-quân cứu cho thì tôi thật nguy đến tính-mạng.

Dương-nghiệp nói:

— Vì tiên-tướng này đến chậm mà để tướng-quân bị một phen kinh-khủng, đám xin tướng-quân thứ tội tôi cho.

Hồ điên-tán liền bảo *Dương-nghiệp* cùng đóng quân ở đóng-đinh. Ngày hôm sau, có thám-tử về phi báo *Phan-nhân-mỹ* rằng:

— Đám bắm quan nguyên-soái! Tướng tiên-phong họ *Dương* đem quân tự phía chính-đông tiến ra, đã cứu được *Hồ-điên-tán* tướng-quân đưa về đóng-đinh rồi. *(Còn nữa)*

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Reproches amicaux

Luneville, le 12 juin 1735

A Monsieur Thiriot, à Paris.

Oui, je vous injurierai jusqu'à ce que je sois ai guéri de votre paresse. Je ne vous reproche point de souper tous les soirs avec M. de La Popelinière ; je vous reproche de borner là toutes vos pensées et toutes vos espérances. Vous vivez comme si l'homme avait été créé uniquement pour souper, et vous n'avez d'existence que depuis dix heures du soir jusqu'à deux heures après minuit. Il n'y a soupeur qui se couche, ni béguelle qui se lève plus tard que vous. Vous restez dans votre trou jusqu'à l'heure des spectacles, à dissiper les fumées du souper de la veille ; ainsi vous n'avez pas un moment pour penser à vous et à vos amis. Cela fait qu'une lettre à écrire devient un fardeau pour vous.

Vous êtes un mois entier à répondre, et vous avez encore la bonté de vous faire illusion, au point d'imaginer que vous serez capable d'un emploi et de faire quelque fortune, vous qui n'êtes pas capable seulement de vous faire, dans votre cabinet, une occupation suivie, et qui n'avez jamais pu prendre sur vous d'écrire régulièrement à vos amis, même dans les affaires intéressantes pour vous et pour eux. Vous me rabâchez *de seigneurs et de dames les plus titrés* : qu'est-ce que cela veut dire ?

Vous avez passé votre jeunesse, vous deviendrez bientôt vieux et infirmes ; voilà à quoi il faut que vous songiez. Il faut vous préparer une arrière-saison tranquille, heureuse, indépendante. Que deviendrez-vous quand vous serez malade et abandonné ? Sera-ce une consolation pour vous de dire : j'ai bu du vin de Champagne autrefois en bonne compagnie ? Songez qu'une bouteille qu'a été fêtée, quand elle était pleine d'eau des Barbades, est jetée dans un coin des qu'elle est cassée, et qu'elle reste en morceaux dans la poussière ; que voilà ce qui arrive à tous ceux qui n'ont songé qu'à être admis à quelques soupers, et que la fin d'un vieil inutile, infirme, est une chose bien pitoyable. Si cela ne vous donne pas un peu de courage et ne vous excite pas à secouer l'engourdissement dans lequel vous laissez votre âme, rien ne vous guérira. Si je vous aimais moins, je vous plaisanterai sur votre paresse ; mais je vous aime, et je vous gronde beaucoup.

Cela posé, songez donc à vous, et puis songez à vos amis ; buvez du vin de Champagne avec des gens aimables, mais faites quelque chose qui vous mettre en état de boire un jour du vin qui soit à vous.

(A suivre)

Voltaire.

Lời trách bạn

Ở Luneville, ngày 12 juin 1735

Thư gởi cho ông Thiriot, ở Paris.

Vàng ! để cơn nguyền-rủa rằng huynh, hãy cho trị tiệt được cái thói lười-biếng của ngô huynh. mới nghe. Để cơ-hồ trách chi ngô-huynh về việc sớt nhiều chiều đi yến tiệc với ông *de La Popelinière* ; để trách là trách ngô-huynh sao nỡ hạn chế bao nhiêu tư-tưởng, bao nhiêu hi-vọng của mình vào chỗ yên - tiệc ăn uống. Nỡ huynh sống ở đời thật tự-hồ như giống người sinh ra độc-vị chỉ để mà yến tiệc ăn uống thôi, và hằng ngày ngô-huynh chỉ sinh-hoạt vào khoảng từ mười giờ tối tới hai giờ đêm mai-tới. Trần đời còn ai ngã khuya, dậy trưa hơn ngô-huynh nữa. Ngô-huynh thức dậy rồi cứ chực xé ở nhà, cho tiện-tiện hết cả hơi cho vị yến ẩm hôm trước, kẻ cho tới giờ các nơi mở cuộc trò chơi mới tới ; như vậy, ngô-huynh thật không còn tưởng nào nghĩ tới thân mình và nghĩ tới bạn-bè nữa. Thành thử việc viết một bức thư, đối với ngô-huynh, thật chẳng khác gì một gánh nặng.

Thư để gởi, thật đã đăng đẳng một tháng trường để cho ngô-huynh phúc đáp, mà không phúc đáp ; thì mà ngô-huynh còn mo-màng mình những thế nào, thảng hoặc có nhớ đến mà đang nói những công-nợ việc kia và những sự làm giàu làm có gì khác, ngô-huynh là người, đến ngồi trong phòng chu-chí mà bận vào một việc gì cũng không nổi, đến thời thường năng viết thư cho bạn-bè, dù vì việc có ích cho mình và cho bạn nữa, ngô-huynh cũng không bỏ sao giờ làm nổi, nữa là ; ngô-huynh cứ nói đi nói lại luôn với độ về những Đức-chúa Ông hoàng, về những vị tuyệt phẩm phu nhân nào : Cái đó là người làm sao thế ?

Ngô huynh đã bỏ qua cái thời thiếu tráng rồi, chẳng bao lâu ngô huynh sẽ thành ra người tín tật già-nua ; ấy đó là việc ngô huynh phải để tâm nghĩ đến. Ngô-huynh phải lo liệu lấy cái hậu-vận cho được yên-nhàn, sung-sướng, tự nhủ mới được. Nếu không vậy thì ngô-huynh êm yếu, chẳng ai nhìn tới thì sao ? Khi ấy, hà-đem câu : Xưa kia tôi đã từng uống bao rượu *sâm-banh* với những bậc quí khách cao-bằng, mà yến-tiệc được lòng ngô-huynh sao ? Ngô-huynh phải biết nghĩ rằng, một chai đầy nước xứ *Barbades* sau khi đã yến tiệc rồi, hễ dập là liền viết một xấp, rồi chỉ còn mảnh vỡ trong đám bọt lăm thôi ; ấy đó, những kẻ chỉ mê-mệt về những sự được dự vào các đám yến-tiệc, thương bị nỗi ra như thế mãi, mà công gì đáng thương bằng cái cảnh tàn tạ một kẻ ăn-mày vô ích và tàn-tật nữa. Nếu nói thế mà không để làm cho ngô-huynh nẩy ra cái can-đảm và không để khích cho ngô-huynh cựa lại được cái cảnh mọi ô-nhơ của tâm-hồn ngô huynh, thì thật không còn cách gì chữa được nữa. Nếu để không quá yêu ngô-huynh thì để sẽ khỏi nói về cái thói lười-biếng của ngô-huynh ; nhưng bởi chưng để yêu ngô-huynh quá, nên để mới trách tội ngô-huynh.

Vậy thì, ngô-huynh phải nghĩ đến mình, phải nghĩ đến bạn mới được. Ngô-huynh cứ việc uống rượu *sâm-banh* cùng các người đồng yêu, nhưng ngô-huynh lại phải làm chước gì, để có ngày có thể được uống ở chính rượu của mình thì hơn.

(Còn nữa)

Đông-Hồ, Dương-phượng-Dực

Luận-ngữ cách-ngôn diễn-ca

Hàn người nước ta ai cũng phải công nhận rằng : cái tinh-thần nho giáo là cái gốc văn-hóa của xã-hội mình mấy ngàn năm nay, mà cho đến bây giờ, cái phương-pháp tập thành xử thế của người mình, cũng không thể ra ngoài cái học-lý ấy được. Cái học-lý của nho-giáo đến Không-phu-tử là tập đại-thành, mà tinh-ngôn tinh-nghĩa của Không thánh nhân thì gồm ở trong một bộ Luận-ngữ.

Tập Luận-ngữ cách-ngôn diễn-ca này của ông Hải-nam Đoàn-như-Khuê trích lấy những câu cảnh-cú trong bộ Luận-ngữ mà dịch ra nghĩa đen diễn ra lời ca lục-bát tiện cho người đọc vui miệng mà nhớ thuộc lòng ; lời ca diễn đã khéo lắm, thanh-tao chải-chuốt mà không mất tinh-thần của nguyên-văn.

Bản-quán tiếp được tập lai-cảo này, xin vui lòng đăng báo để cùng đồng lãm.

1. Hữu-tử viết : kỳ vi nhân dã hiếu đễ, nhi hiếu phạm thượng giả tiên hỉ ; bất hiếu phạm thượng nhi hiếu tác loạn giả vị chi hữu dã.

Thích nghĩa. -- Ông Hữu-tử nói rằng : ở đời rất quý là điều hiếu đễ, nay có người ở với cha mẹ thì hiếu, ở với huynh trưởng thì đễ, là một người rất hòa thuận, thế mà lại muốn làng loạn vai trên thì ít khi có, đã không muốn làng loạn vai trên mà lại muốn làm những sự bội nghịch tranh đấu, thì bao giờ không có sự ấy.

Lời dịch

Người hiếu đễ, nết đều nhau,
Ít người lại muốn làng loạn vai trên
Biết rằng điều ấy ki công nên
Hễu đi làm loạn nghịch cũng kiêng chẳng làm.

2. Tử viết : xảo ngôn lệnh sắc tiển hỉ nhân.

Thích nghĩa. - Đức Thánh nói rằng : những người khéo nói mà nhan sắc khéo làm ra bộ hiền lành là những người ít có điều nhân vậy.

Lời dịch

Người mà khéo nói tươi cười,
Những người như thế là người ít nhân.

3. Tăng-tử viết : ngô nhật tam tỉnh ngô thân : vị nhân mưu nhi bất trung hồ, hữu bằng hữu giao nhi bất tín hồ, truyền bất tập hồ.

Thích nghĩa. -- Thầy Tăng-tử nói rằng : ta thường ngày lấy 3 điều xét mình ta : 1. vì người ta mưu tính mà chẳng hết lòng chăng ? 2. cùng bè bạn chơi bời mà chẳng tin chăng ? 3. thời thầy truyền bảo mà chẳng tập đi chăng ?

Lời dịch

Ngày 3 điều xét mình ta,
Xét xem mình có hay là mình không ?
Giúp người chẳng để tấm lòng nhỏi chưa ?
Bạn bè chẳng để tin cùng nhỏi chưa ?
Nhỏi thầy dặn bảo tỏa to,
Chẳng huy mình để sớm trưa tập thành ?

4. Tử-viết : đệ tử nhập tắc hiếu, xuất tắc đễ, cẩn nhi tín, phiếm ái chúng nhi thân nhân, hành hữu dư lực tắc dĩ học văn.

Thích nghĩa. -- Đức-thánh nói rằng : kẻ con em vào nhà thì hiếu với cha mẹ, ra ngoài thì hiền đễ với người huynh trưởng, việc làm phải cẩn thận nói phải tin nhỏi, rộng yêu kẻ công chúng, mà thân cận người có nhân, các điều ấy nếu làm có rỗi thì giờ, thì phải học thêm thi-thư, lục nghệ chi văn.

Lời dịch

Trong nhà ngoài với họ hàng,
Con em hiếu đễ nai đường dám sai,
Việc cẩn thận, nói tin nhỏi,
Rộng yêu công-chúng, thân người có nhân,
Sức làm rỗi một hai phần,
Lại đem lục nghệ thi-văn học hành.

5. Tử-viết : quân tử bất trọng tắc bất uy, học tắc bất cố, chủ trung tín. Vô hữu bất như kỷ giả, quá tắc vật đản cải.

Thích nghĩa. -- Đức thánh nói rằng : người nếu bèn trong không có trọng hậu, thì bèn ngoài không có uy nghi, thì sự học cũng không kiên cố. Cốt lòng phải giữ điều tín thực.

Đừng làm bạn với người không bằng mình. Mình có điều lỗi thì phải đi ngay không nên ngần ngại.

Lời dịch

Người không trọng hậu hẳn hoi,
Khin coi nào có bề ngoài uy nghi,
Bèn trong lấy đó mà suy,
Học tòn bèn chặt nỗi gì nữa đâu,
Điều tín ngay lấy làm đầu,
Người thua ta, chớ nếu cầu làm thân,
Lỗi mình có một hai phần,
Phải nên đổi sửa, đừng ngần ngại chi.

6. Tử-viết : tiền-tử thực vô cầu bão, sự vô cầu an, mẫn ư sự nhi thận ư ngôn, tựu hữu đạo nhi chính yên, khả vị hiếu học giả dĩ.

Thích nghĩa. -- Đức-thánh nói rằng : người quân tử học hành cốt chuyên tâm tri về đường đạo lý, nên bữa ăn không cần kỳ lắm, chỗ ở không cần kỳ là yên, việc làm thì phải nhanh chóng, nhời nói thì phải giữ gìn. Song, mình cũng chưa chắc mình như thế là phải, lại phải nên cẩn thận hỏi lại người đạo đức hơn mình, xem sự mình làm nên chăng thế nào, như thế mới gọi là người chăm học được.

Lời dịch

Nước người quân tử đời xưa,
Bữa ăn nơi ở cho vừa thì thôi ;
Nói sẽ thận, việc mi nhanh chóng,
Còn đem hỏi lại những người hơn ta,
Gần lòng ấm nhuần thực thà,
Học hành như thế mới là thực hăng.

7. -- Tử-Công viết : bần nhi vô siểm, phú nhi vô kiêu, hà như ? Tử viết : Khả dã, vị nhược bần nhi lạc, phú nhi hiếu lễ giả dã.

Thích nghĩa. -- Tử-Công hỏi thầy rằng : thường tình người ta lúc nghèo thì hay siểm nịnh người ; lúc giàu thì hay kiêu căng với người. Nay có người lúc nghèo cũng khăng khăng siểm nịnh, lúc giàu cũng không kiêu căng, thì người ấy nhân phẩm ra thế nào ? -- Đức Thánh nói rằng : người như thế cũng khá vậy thôi, chớ chưa bằng người lúc nghèo biết lấy đạo lý của mình làm vui mà quên cả mình là nghèo ; lúc giàu thì nam điều lễ phép mà không biết mình là giàu, như thế mới là tuyệt giỏi.

Lời dịch

Nghèo đừng siểm nịnh với người,
Giàu đừng kiêu ngạo với nơi bần cùng,
Chưa bằng nghèo cũng vui lòng,
Giàu lại biết làm càng lễ nghi.

(Còn nữa).

Hải nam, Đoàn-như-Khuê.

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Ngày 30 août 1926 hồi 4 giờ chiều -- Tại nhà Lục-lộ Bắc-kỳ ở Hanoi sẽ đấu giá làm cái nhà 12 gian lấy cho tỉnh Hải-dương.

Việc làm đáng giá là 9.272 $ 66.
Ký quỹ tạm 150 . 00.

Ngày 27 octobre 1926 hồi 15 giờ. -- Tại nhà Thương-chính Hanoi và Saigon gọi lĩnh trưng các sổ và giấy in cho các sở Thương-chính trong năm 1927. Tiền lĩnh trưng phải khai bằng bạc và bằng xu.

Điều lệ để tại tòa ba nhà Thương-chính Hanoi và phòng kế-toán nhà Thương-chính Saigon.

Thế nào là bệnh trĩ ?

Bệnh chĩ là mọc mụn trong đại-tràng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi tom. Ngài nào có bệnh này nên kíp chữa, để lâu có thể ăn thủng đại-tràng.

Vậy xin Liệt quí lưu tâm giới thiệu cho bạn tạ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM
TRÍ KHOA Y-SINH
26, Phố hàng Đường, Hanoi

茂 MAO-SENG 盛
57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MÁY MỚI số 243

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, công, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệt tôi muốn mong đồng khách.

Qui-khách có dùng, xin lưu chiếu cố.

3013 MAU-THINH kính cáo.

DELEULE & DETOUILLON
76, *Phố hàng Trống, Hanoi*

Qui-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng

XE-ĐẠP TERROT :
Thượng hảo hạng . . . . . 62 $ 00
Hạng đi đường xa B. . . . . 52 . 00
Hạng đi đường xa A. . . . . 50 . 00

XE-ĐẠP ALCYON :
Thượng hảo hạng . . . . . 50 . 00
Hạng đi chơi . . . . . 32 . 00
Hạng đi đường xa. . . . . 45 . 00

XE-ĐẠP « DRAGON D'OR » 40 . 00
M266

忠義節孝女

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ-nữ

I. — Song-phượng kỳ-duyên (sự tích Chiêu-Quân cống Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá 0 $ 90
II. — Tái sinh-duyên (sự tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá . . . . . 0 , 90
III. — Tục Tái-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn : Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá . . . . . 0 , 90

Tiền cước gởi mỗi cuốn 0 $ 20

Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi.

LẠI MỚI CÓ

Kính trình qui khách,
Bản-hiệu mới nhận được crème « Vernisian » để đánh giầy ta, giầy tây bằng da láng (verni), thứ thuốc này bôi vào láng càng để ngấm lâu da càng bóng và mềm, láng không hay rắp.

NGUYỄN-TIẾN HÂM
Bottier - Chapelier
7, Rue des Cuirs, Hanoi

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số liền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lần mua vé thứ giá 20 quan, còn thì đóng làm 24 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Sáng tiền lần đầu, lần được ngay cái vé, rồng mình có quyền xổ-số, nếu vé trong số lai được số tiền. Mình chỉ chịu khó đánh đến một tí, thời hẹn như không ngại đến, mà đã được đủ các cuộc rút số, lại được có quyền xổ-hiệu một cái vé rất quý có mình lợi-tức.

Về Crédit National mỗi năm lần, kỳ đầu cuộc rút số là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số lần kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng để trúng làm

Muốn dự các cuộc rút số kỳ, nào gởi 20 quan sau đây chủ nhiệm nhé :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papere, MARSEILLE (France) R. C. 6676

Tiệm bán vé này theo nhân bản luật ngày 13 Mars 1926, các nhà mua vé được đủ điều khiển chân

NHÂN GIÁ BẠC CAO

nên mua một cái xe-đạp của

XƯỞNG AVIAT

HANOI

LUCIFER Touriste luxe 850 quan
LA LOUVE » 800 »

MỚI RA! MỚI RA!

MŨ TRẮNG LIÈGE
hiệu « SƯ TỬ »

Kiểu mới
Thật đẹp
Rất bền
Thật nhẹ

CAO-SU SỐNG
để làm đế giầy (Semelle crêpe)

Bán buôn và bán lẻ

GIÁ RẤT RẺ HƠN MỌI NƠI

Chapellerie « HẢI-CHÍNH », 74-76, Rue du Pont en Bois, Hanoi
3019

Có bán liège và dựa làm mũ

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Cette indécision ne dura que quelques secondes. Avant même que le président et l'avocat général eussent pu dire un mot, avant que les gendarmes et les huissiers eussent pu faire un geste, l'homme que tous appelaient encore en ce moment M. Madeleine s'était avancé vers les témoins Cochepaille, Brevet et Chenildieu.

— Vous ne me reconnaissez pas ? dit-il.

Tous trois demeurèrent interdits et indiquèrent par un signe de tête qu'ils ne le connaissaient point. Cochepaille intimidé fit le salut militaire. M. Madeleine se tourna vers les jurés et vers la cour et dit d'une voix douce :

— Messieurs les jurés, faites relâcher l'accusé. Monsieur le président, faites moi arrêter. L'homme que vous cherchez, ce n'est pas lui, c'est moi. Je suis Jean Valjean.

Pas une bouche ne respirait. A la première commotion de l'étonnement avait succédé un silence de sépulcre. On sentait dans la salle cette espèce de terreur religieuse qui saisit la foule lorsque quelque chose de grand s'accomplit.

Cependant le visage du président s'était empreint de sympathie et de tristesse ; il avait échangé un signe rapide avec l'avocat général et quelques paroles à voix basse avec les conseillers assesseurs. Il redressa son sublic, et demanda avec un accent qui fut compris de tous :

— Y a-t-il un médecin ici ?

L'avocat général prit la parole :

— Messieurs les jurés, l'incident si étrange et si inattendu qui trouble l'audience ne nous inspire, ainsi qu'à vous, qu'un sentiment que nous n'avons pas besoin d'exprimer. Vous connaissez tous, au moins de réputation, l'honorable M. Madeleine, maire de Montreuil-sur-mer. S'il y a un médecin dans l'auditoire, nous nous joignons à monsieur le président pour le prier de vouloir bien assister monsieur Madeleine et le reconduire à sa demeure.

M. Madeleine ne laissa point achever l'avocat général. Il l'interrompit d'un accent plein de mansuétude et d'autorité. Voici les paroles qu'il prononça ; les voici littéralement, telles qu'elles furent écrites immédiatement après l'audience par un des témoins de cette scène, telles qu'elles sont encore dans l'oreille de ceux qui les ont entendues, il y a près de quarante ans aujourd'hui.

« Je vous remercie, monsieur l'avocat général, mais je ne suis pas fou. Vous allez voir. Vous étiez sur le point de commettre une grande erreur, là-chez cet homme, j'accomplis un devoir, je suis ce malheureux condamné. Je suis le seul qui voie clair ici, et je vous dis la vérité. Ce que je fais en ce moment, Dieu, qui est là-haut, le regarde, et cela suffit. Vous pouvez me prendre, puisque me voilà. J'avais pourtant fait de mon mieux. Je me suis caché sous un nom ; je suis devenu riche, je suis devenu maire ; j'ai voulu rentrer parmi les honnêtes gens. Il paraît que cela ne se peut pas. Enfin, il y a bien des choses que je ne puis pas dire, je ne vais pas vous raconter ma vie, un jour on saura. J'ai volé monseigneur l'évêque, cela est vrai ; j'ai volé Petit-Gervais, cela est vrai. On a eu raison de vous dire que Jean Valjean était un malheureux très méchant. Toute la faute n'est peut-être pas à lui. Écoutez, messieurs les juges, un homme aussi abaissé que moi n'a pas de remontrance à faire à la providence ni de conseil à donner à la société ; mais, voyez-vous, l'infamie d'où j'avais essayé de sortir est une chose nuisible. Les galères font le galérien. Recueillez cela, si vous voulez. Avant le bagne, j'étais un pauvre paysan très peu intelligent, une espèce d'idiot ; le bagne m'a changé J'étais stupide, je suis devenu méchant ; j'étais bûche, je suis devenu tison. Plus tard l'indulgence et la bonté m'ont sauvé, comme la sévérité m'avait perdu. Mais, pardon, vous ne pouvez pas comprendre ce que je dis là. Vous trouverez chez moi, dans les cendres de la cheminée, la pièce de quarante sous que j'ai volée, il y a sept ans à Petit-Gervais. Je n'ai plus rien à ajouter. Prenez-moi. Mon Dieu ! monsieur l'avocat général remue la tête, vous dites : M. Madeleine est devenu fou, vous ne me croyez pas ! Voilà qui est affligeant. N'allez point condamner cet homme au moins ! Quoi ! ceux-ci ne me reconnaissent pas ! Je voudrais que Javert fût ici. Il me reconnaîtrait, lui ! »

Rien ne pourrait rendre ce qu'il y avait de mélancolie bienveillante et sombre dans l'accent qui accompagnait ces paroles.

Il se tourna vers les trois forçats :

— Eh bien, je vous reconnais, moi ! Brevet ! vous rappelez-vous ?...

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

(Tiếp theo)

Những cái ngập-ngừng của công-chúng chỉ trong non một phút. Trước khi quan chánh-tòa, quan chưởng lý kịp nói câu nào, trước khi linh *sen-đầm* và mõ-tòa kịp cử-động, thì cái người mà lúc ấy hết thảy hãy còn kêu là ông *Madeleine* đã đi ra đến tận gần chỗ ba tên chứng, mà hỏi chúng rằng:

— Ba anh không nhìn được mặt ta ru?

Cả ba tên cùng ngẩn ra rồi lắc đầu. Tên *Cochepaille* chột dạ giơ tay chào cách nhà quân-linh. Ông *Madeleine* quay mặt lại các viên dự-thẩm và tòa Đại-hình, rồi ôn-tồn mà rằng:

— Thưa các ngài dự-thẩm, xin các ngài tha cho người bị-cáo. Bẩm quan chánh-tòa, xin quan-lớn bảo bắt tội giam lại. Cái tên trọng-phạm mà các quan đương tầm-nã, không phải là người này, chính là tôi. Tôi đây là *Jean Valjean*.

Hết thảy ai ai đều ngậm hơi thở. Cái cơn nhao-nhao lúc trước, tự dưng đổi ra một cuộc nín lặng thương-hàm. Nghe trong cái phòng rộng đông người ấy lúc bấy giờ, hình như có một cái khí thiêng ở đâu xuống, khiến cho ai nấy đột-ngột, biết rằng sắp xảy ra một cuộc gì lớn-lao đây.

Trong khi ấy thì cái vẻ mặt quan chánh-tòa tự dưng có chiều thương-hại, có ý buồn-rầu; ngài ra hiệu với quan chưởng-lý, rồi ngài lại to-nhỏ mấy lời với các quan bồi-thẩm. Đoạn ngài lớn tiếng mà hỏi công chúng cầu sau này, cái giọng ngài lúc ấy ai nghe cũng hiểu ý ngay.

— Ở đây có ông thầy-thuốc nào đó chăng?

Quan chưởng-lý thì nói rằng:

— Thưa các ngài dự-thẩm, cái việc quái-lạ, không ai ngờ mà nó vừa xảy ra đây, tôi chắc rằng bụng chúng tôi nghĩ thế nào, các ngài cũng nghĩ như thế cả rồi, lựa là còn phải diễn-dạt cái cảm-tình chung ấy ra nữa. Đây hẳn ai cũng biết tiếng *Madeleine* qui-ông, là thị-trưởng xã *Montreuil-sur-mer*. Nếu ở đây mà có ông thầy-thuốc nào, thì chúng ta sẽ hòa-thanh với quan chánh-tòa để xin với ông thầy-thuốc đó, xem hộ cho ông thị-trưởng và đưa ông thị-trưởng về nhà.

Ông *Madeleine* không để quan chưởng-lý nói nữa. Ông lên ngay một giọng rất khoan-nhân mà lại rất đông-dạc mà trả lời lại. Những câu ông trả lời, xin chép lại ra sau đây, y như nguyên-văn của một người đi xem hôm ấy đã biên lấy; mà bao nhiêu người đã được nghe, hôm ấy tính ra đến bây giờ gần được bốn-mươi năm rồi, mà chắc hẳn còn nhớ mãi như vàng-vẳng bên tai vậy.

— Tôi cám ơn quan chưởng-lý, nhưng tôi không hóa dại đâu. Xin các quan hãy lặng yên đó mà xem. Xuýt nữa thì các quan đã xử một cái án rất oan-tình. Xin các quan tha cho người này ra. Tôi nay thi-hành một nghĩa-vụ mà đến đây tự tố, chính tôi là cái đứa can-án ngày xưa vô-phúc đó. Ở đây bằng này người, duy chỉ có tôi rõ hết đầu đuôi mà thôi, sự-thể thế nào để tôi xin nói thật. Cái việc tôi đương làm bây giờ, duy có Thiên-chúa ở trên trời là nom rõ, vậy là đủ. Tôi đã đến đây, các quan có bắt xin cứ bắt. Tôi cũng đã hết lòng tu trở lại. Ở tù về tôi đổi tính-danh đi, làm được nên giàu-có, làm được nên thị-trưởng một thành, tôi cũng đã hết sức trở về ở lộn với những người lương-thiện. Xem ra thì sự hoàn-lương ấy không thể thành được. Nói tổng lại thì có nhiều điều tôi không sao kể hết được, lẽ đâu tôi lại trần hết được sự-trạng của tôi cho các ngài nghe, sau này có một ngày kia ai nấy sẽ biết được cái lịch-sử đó. Tôi quả có ăn-trộm nhà Đức giám-mục; tôi quả có cướp tiền của thằng nhỏ *Petit-Gervais*. Mà ai bảo thằng *Jean Valjean* này trước kia là một đứa vô-phúc lại dữ-ác lắm, thật là nói không sai. Nhưng có lẽ sự tôi nên thế, cũng không phải là vì tôi hết cả. Tôi xin các quan thẩm-phán lắng mà nghe tôi nói. Một người đã sa-sút xuống như tôi thì không còn được oán-trách trời, khuyên dạy người ta nữa; nhưng các quan xem đó thì biết rằng, cái nhục cũng là một cái hại. Nhà ngục làm nên thằng tù. Câu ấy bỗ đáng nhớ thì xin các quan nhớ cho. Trước khi tôi phải đi đây, tôi vốn là một kẻ quê-mùa ít tri-khôn, tự hồ một đứa ngây-xuẩn; chốn lao-hình đã cải-dạng tôi đi. Xưa tôi là thằng ngốc, sau tôi hóa ra thằng ác; vốn tôi là một khúc gỗ, sau tôi thành ra một cây cải cháy. Cậm-sì tôi nhờ được cái nhân-đức của một người, mà cải-ác vi-thiện, cũng như là cải phép quá nghiêm nhà-nước khi xưa đã cải-thiện vi-ác cho tôi vậy. Tôi nói dông-dài như thế tin các quan miễn thứ đi cho. tôi cũng biết nói thế thì các quan không hiểu được. Âu là xin các quan cứ cho về khám nhà tôi, trong lò khói ở giữa đống tro tàn, hãy còn nguyên cả đồng tiền mà tôi cướp của thằng *Petit-Gervais* thuở trước. Thôi tôi xin nói thế là đủ. Các quan sai bắt giam tôi lại. Trời ơi kìa! quan chưởng-lý hãy còn lắc đầu. Ngài đương nghĩ: Ông *Madeleine* này hóa dại đây. Ngài không tin lời tôi nói! Như thế thật là phiền cho tôi quá. Thôi thì bây giờ tôi bẩy cứ xin các quan tha người kia ra, đứng kết án cho người ta mà oan. Ô kìa sao thế vậy? Ba anh này cũng không nhận được mặt tôi ru! Ước gì có *Javert* ở đây, thì anh ta nhận được mặt tôi tức khắc.

Cái giọng buồn-rầu, rất khoan-nhân mà rất âm-thầm của ông trong khi nói mấy lời đó, không bút nào mà tả ra được.

Ông lại quay mặt về phía ba tên làm chứng mà rằng:

— Thế nào các anh. Tôi thì tôi nhận được mặt các anh rõ-ràng. Anh *Brevet*, anh không nhớ ư? . . .

(Còn nữa)

Những hộ sẽ đều, đã in thành bản quyền, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn.

bán giá như sau này:

Quyển I	225 trang, bán.	0 $ 50	*Ở xa phải trả thêm tiền cước.*
— II	205 —	0 45	*mỗi quyển.* . . . . . 0 $ 20
— III và IV	150 —	0 35	*Cả bốn quyển gởi làm một*
— V và VI	180 —	0 40	*gói* 0 60

Lịch-sử các quan Thứ-sử, Đô-hộ ở nước ta trong cái thời-đại thuộc về Tàu

Nước Việt-Nam ta về đời trung cổ, cái cơ sở lập quốc chưa vững, phải ở dưới chủ-quyền nước Tàu biết bao nhiêu đời. Tính ra thuộc về nhà Tây-hán 149 năm, thuộc về nhà Đông-hán 184 năm, thuộc về nhà Ngô, nhà Tấn, nhà Tống, nhà Tề, nhà Lương, 314 năm, thuộc về nhà Tùy, nhà Đường 314 năm, lại nhà Minh đặt quận huyện mất bốn năm, trước sau cộng mất 1.102 năm; những công việc biến đổi và nhân dân cực-khổ trong cái thời đại ấy, quốc-dân ta tưởng cũng nên ghi nhớ lấy. Nhưng muốn ghi nhớ những chuyện ấy, thì phải xét xem các quan lại của nước Tàu sai sang khi ấy h[illegible] ở thế nào; mà muốn xét quan lại của Tàu, thì nên xét từ đời Tây-Hán và đời Lục-triều trở về sau. Đời Tây Hán và đời Lục-triều đặt ra chức Giao-châu thứ-sử, chức châu mục, chức đô-đốc, chức tổng quản, chức đô-hộ, tổng quản các quận huyện. Đến đời vua Cao-tôn nhà Đường mới đổi làm An-nam-đô hộ phủ, sau lại đổi làm Tĩnh-hải quân; quan chức thì đặt ra quan Thứ-sử, quan Mục, quan Đô-đốc, quan Tổng quản, quan Kinh-lược-sứ và quan Tiết-độ-sứ, và quan Thú quan Lịnh; tuy tên quan trước sau có khác nhau, nhưng cũng là các chức quan đặt ra để coi các quận huyện mình. Người nhà Minh sang cai-trị nước ta, đặt ra Giao-chỉ Bố-chính-ti và Án sát-ti, đặt ra quan bố-chính, quan tham-nghị, quan án-sát-sứ và quan án-sát phó sứ, lại sai quan hình bộ thượng-thư sang coi việc tư. Nay xét trong các sử sách, ghi chép các sự trạng các quan Tàu sang cai-trị nước ta trong cái thời-đại ấy, gọi tên là lược-sử của các quan thứ sử đô-hộ Tàu.

Niên-hiệu Nguyên phong thứ năm đời vua Võ-đế nhà Hán, mới đặt chức Thứ-sử quận Giao-châu. Ông La-Hoành, người quận Trường-sa sung làm chức ấy. Buổi ấy nhiều quan Thứ sử thường cho Giao-châu là nơi xa lánh; ít đi-kinh-lý, các bộ thuộc cùng các thủ lĩnh nhân thế tha hồ giở ngón tham lam tàn bạo. Khi Hoành lĩnh chức Thứ-sử, không nề một nhọc, thường đi xem xét khắp các nơi, thăm hỏi những điều tật khổ của nhân-dân và những việc tham-ô của quan lại, xét ra có việc gì trái phép, tòi lập tức trừng trị, không thiên vị ai cả. Các quan lại buổi ấy đều sợ uy mà dụt hết ngón tàn bạo tham lam.

Đặng-Nhượng làm quan mục quận Giao-chỉ. Buổi rối loạn đời Vương-Mãng, các quận thuộc về Giao-chỉ đều đóng cửa giữ mình; quan chính-nam tướng quân Sầm-Bành vẫn quen thân với Đặng-Nhượng, bèn gửi thơ cho Nhượng bảo tỏ uy đức Trung-quốc, lại sai quan thiếu-tướng-quân Khuất-Khắc truyền tờ hịch sang Giang-nam. Đến niên-hiệu Kiến-Võ thứ năm, (vua Quang-võ đời Đông-hán) Đặng-Nhượng đem các quan thú quận Giao-chỉ cả thảy bảy người vào cống, nhà Hán đều phong cho tước hầu.

Tích-Quang người ở Hán-trung, làm thái thú quận Giao-chỉ, dạy dân cày cấy chế ra mũ và giầy, lại đặt ra lễ hỏi lễ cưới và mở nhà học, lấy lễ nghĩa dạy dân.

Nhâm-Diên tên tự Trường-tôn, khi 12 tuổi, thông kinh Thi kinh Dịch và kinh Xuân-thu, nổi tiếng ở nhà Thái-học, người đời ấy gọi là thánh đồng. Nam đầu niên hiệu Kiến-võ sung làm thái thú quận Cửu-châu. Buổi ấy người quận Cửu châu chỉ biết nghề săn và nghề đánh cá. Diên dạy dân khai khẩn đất hoang, giồng khoai lúa. Ruộng cày một ngày một rộng. lúa thóc một ngày một nhiều nhân dân nhờ thế mà được no đủ. Những dân nghèo không có tiền làm lễ cưới, Diên truyền cho quan trưởng-sử giờ xuống bớt lương bổng để giúp cho. Đến hai nghìn người cùng làm lễ cưới một lúc; sau việc bốn năm, lúc về Tàu, người quận Cửu-châu làm miếu thờ sống. Diên và Tích-Quang sang cai-trị nước Nam, đều lấy lễ nghĩa dạy dân, cho nên trong sử nói rằng. Linh nam theo văn-hóa của Trung-hoa, bắt đầu từ hai quan thú.

Trong niên-hiệu Kiến-võ (vua Quang võ đời Đông-Hán), Tô-Định sang làm Thái thú quận Giao chỉ, Định tính tham lam, chính sự tàn bạo, chuyên lấy phép luật giàng trói nhân dân, Giết người quận Chu-diên là Thi-Sách. Vợ Thi-Sách là Trưng Trắc, con gái Lạc-tướng quận Mê-linh, rất cương dũng, đã cầm Tô-định tàn bạo, lại thù nỗi giết chồng mình, mới cùng với em gái là Trưng Nhị khởi binh đánh đuổi Tô-Định. Quận Cửu châu, quận Nhật-nam, quận Hợp-phố đều ứng theo, lấy được 65 thành, tự lập làm vương. Quan thứ sử quận Giao-châu và các quan thái thú khác chỉ đủ sức ngăn giữ bờ cõi của mình. Vua Quang võ xuống chiếu cho quận Trưởng-sa và quận Giao-chỉ phải sắm xe thuyền, sửa đường sá, bắc cầu qua các khe lạch, và chứa sẵn lương thóc, để dự bị việc sang đánh phương Nam. Niên hiệu Kiến-võ thứ 18, sai quan Phục-ba tướng quân Mã-Viện cất quân ở quận Trường-sa quận Quế-dương, quận Linh-lăng, quận Thương-ngô hơn 10.000 người sang đánh nước ta. Tháng tư năm sau, Trưng-vương bị thua lui về giữ Cấm-khê, sau biết rằng thế lực mình không địch nổi, Trưng-vương và bà em gái đều nhảy xuống sông chết theo nạn nước.

Lý-Tiến tên tự Thứ-tôn, người quận Nam-dương, đời vua Minh-đế nhà Đông-Hán, sang làm thái thú quận Nhật-nam, chính sự chuyên theo lối nhân từ bác ái, nhân dân đều kính mến ngợi khen, sau thăng làm thái thú quận Cửu-châu.

Trương-Khôi làm quan thái-thú quận Giao-chỉ trong đời vua Minh-đế nhà Đông-Hán, tính tham lam, can việc tham tang phải ăn xử-tử, còn gì a sản bị tịch ký, vua nhà Hán xuống chiếu chia cho quần-thần.

Phàn-Diễn làm quan thứ-sử quận Giao-chỉ về đời Đông-Hán, niên-hiệu Vĩnh-hòa thứ hai. Khi ấy người quận Tượng-lâm là Khu-Liên hợp đảng hơn 1.000 người, đánh phá thành Tượng-lâm, giết quan Trưởng sử. Diễn kéo quân quận Giao chỉ và quận Cửu-châu hơn 10.000 người đến cứu. Quân lính sợ đi đánh xa, bèn quay dáo đánh lại, quân nhà Hán thua to. Vua nhà Hán lấy việc ấy làm lo, họp đình-thần bàn phương-lược, đều nói xin sai một viên đại-tướng, đem quân châu Kinh, châu Dương, châu Duyện và châu Dự 40.000 người sang cứu, Lý-Cố bác lời bàn ấy và cử Trương-Kiều sang điều-đình việc loạn. Vua nhà Hán nghe lời Lý-Cố, liền cho Trương-Kiều làm thứ-sử quận Giao-châu, Kiều đến quận, lấy lòng thành khuyên dụ và yên ủy, chúng đều hàng.

(Còn nữa)

X. d. t. t. t.

VĂN UYỂN

Mông-mênh mặt nước chiếc thuyền
Nằm canh bên giời nỗi nhớ ai. [hoi,
Kinh, sử giở xem xem cũng chán,
Thơ, văn muốn viết, viết không trôi.
Nắm sanh tựa ấu lòng ngao-ngán,
Sáu khắc êm cầm lệ vẫn rơi.
Tình-tự biệt-ly ai có thấu,
Riêng ta, ta biết một mình thôi.

Viếng bạn

Nghĩ hay sự-mệnh tại giời,
Khiến cho ai những ngậm-ngùi nhớ thương.
Cáo-Trương ơi hỡi Cáo-Trương,
Sao em đã vội suối vàng xa chơi.
Đề sinh tấu đạ bồi hồi,
Tìm câu cho thấy mặt người tri-âm.
Ông xanh thử khéo độc ngầm,
Mặt ai vui tỉ âm-thầm nào hay.
Nhớ ai trên mé sông này,
Cơm đưa vui thú tình say nặng lời.
Mà nay đã khuất bóng người,
Cung đàn, tiếng địch, câu cười đâu xa.
Nhớ ai dưới bóng giăng già,
Ruột vò đòi đoạn lệ sa vẫn dài.
Nỗi này biết ngỏ cùng ai,
Gởm thay dâu bể cuộc đời đó-la !

Minh-ngọc, Bùi-văn-Giễn.

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: **1 $ 00**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BA-CHUỘNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTEIL

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rồi, sưng đã dập, đau đã dứt, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể dùng ru sâu bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestil

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1 $ 40

Có bán tại Nhà Ba-chuông, Hanoi

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về thường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urotormine

Giá 1$80 một hộp

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

SẮP SỬA DIỄN
KIM-VÂN-KIỀU
Hát chèo cải-lương

Tối thứ sáu 20 Août
diễn
MẤU ĐƠN KỲ NGỘ
Tích này có nhiều vai trò tả lắm điệu-bộ rất tài-tình, lại có vai mọi rất hay và buồn cười.

Tối thứ bảy 21 Août
diễn:
LÒNG NÀY AI TỎ?
Bi kịch
Hát chèo cải-lương
Diễn lần thứ hai
Ba trò tại cảnh bờ hồ Hoàn-Kiếm.
Lần này in lại chương-trình kể rõ rằng sự tích.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

Mấy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội-đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, mà khi mới đỏ mắt, có như mắt đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh-sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc,

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Successeur de Lafon và Lacaze
có bằng bảo-chế đệ nhất hạng tại Đại-hội Vạn-Quốc Paris, bế-mạc
Số 54, Rue Paul-Bert, Hanoi

Dư luận Nam-kỳ

Con gái có nên học không?

Tục người Annam ta xưa nay thường hay nói rằng: *Ối! Cái thứ con gái thì cần gì mà học cho thất công.* Lời nói ấy thật là sai quá! Sai ấy từng tại cái lòng hám mộ của mình về phía bọn-đầ; từ mấy ngàn năm nay, nghĩa là từ nước ta đã lập quốc tới giờ, thì người Annam ta đã tiêm nhiễm vào trong cốt tủy hễ học thì chỉ để làm quan chớ không biết làm gì lạ nữa.

Bởi học chỉ để làm quan, mà con gái đâu bà thì có làm quan đâu đặng, nên không học làm gì cho thất công. Ấy là một cái sự tưởng-nghĩ của phần đông trong chúng đồng bang ta đó.

Nay đây người mình cũng đã có biết cho con gái đi học bộn rồi; song cái phần đã hiểu rõ cái mục-đích cho con đi học ấy cho chánh đáng thì cũng vẫn còn ít lắm, tính ra khi chưa dùng được lấy một góc ba trong cái số người đông cho con gái đi học ấy; còn già hai góc ba kia, thì một là vì thấy con gái bây giờ cũng đã làm được những có giáo, những bà đầm rồi lính được mỗi tháng ít nhiều lương bổng, lại cũng có danh giá là có này bà nọ, với đời, nên làm hỗ mà cho con đi học, hai là vì thấy chúng có con gái ở chung quanh mình đều đi học hết, thì mình không lẽ khó lòng cho đi nên cũng làm theo nhái theo như người mà cho con đi học vậy, chớ bỏ kỳ ra thì cái sự cho con đi học ấy thật không có mục-đích gì rất cả; chỉ bởi chưng còn thương con, muốn con sao cho đừng thua sức con người, nên nay thấy con người ta đi học biết viết biết đọc, biết tính biết toán, không nỡ để cho con mình dốt dở hơn, bèn cũng phải cho con đi học như người ta, cho nó cũng như con người, chớ ngoài cái sự sợ con thua, con dở hơn con người ấy thì tuyệt-nhiên không còn có cái mục-đích gì hay ho nữa hết.

Vậy nếu cho con đi học mà không hiểu rõ cái sự hữu ích của sự học ấy là sao, thì có khác chi kẻ mù đi xem hát hội, thấy chúng đi mình cũng đi theo, rồi tới nơi ngồi chúng cười mình cười, chớ có thấy được chút cái gì đâu; bởi đó đăng nên giải sơ-lược ra đây cho chư quí độc giả xem chơi; tưởng cũng không phải là vô-ích vậy.

Đứa con gái theo cái thời đại văn minh này, thì cần phải có học cũng như con trai, mà có khi còn cần yếu lắm hơn con trai nữa: vì cái phận sự của nó khi đã bắt thời tảng-phụ mà xuất-giá ra theo chồng, thì nó phải tề-gia nội trợ, coi quản một cái gia nghiệp trong ngoài cho vẻn vẹn tề-tỉnh, mà nếu dốt, nếu ngu nếu không học, thì làm sao cho xong được; đến ít ngày có nghèn đề con, thì lại phải lần lần lấy cái vai tuồng làm mẹ là một vai tuồng rất khó vô cùng.

Vì như đề con ra mà là con trai thì đã biết cái gia đình giáo dục tất cũng phải nhờ mẹ chăm nom, song mẹ còn chỉ là được một phần dạy dỗ cho nhà trường cho thầy giáo; mẹ chỉ tập dưỡng tánh tình nó có trong một thời xung ấu đó thôi; chớ rồi đề con ra mà là con gái, thì mẹ ngu mẹ dốt, mẹ dại, mới làm sao dạy dỗ con cho cẩn, ngôn, dung, hạnh, đủ điều toàn hảo được.

Con gái mới phải nhờ cái phần giáo-dục trong gia-đình của mẹ còn nhiều hơn con trai nữa, mà nếu gặp phải mẹ dốt mẹ ngu, dạy bảy thì đời này sang đời nọ; làm cho một cái dòng dõi-hà hư dốt bậy-bạ nó truyền nối nhau rất dài dặc lâu đời, có phải là đại hại cho nhơn quần xã-hội đó chăng?

Bởi đó con gái lại cần phải có học cho lắm, song học không phải một cách một thể với trai; không cần phải tới ba bội lạo, phải hao tuy niên quần phải thi đậu cho thiệt cao, phải lãnh bằng cho thật giỏi mà chi, những cái đó là để cho phận sự làm trai người ta vẫy vùng tranh cạnh; còn thân phận con gái đàn bà thì học cho biết: chữ mà coi sách coi hầu cho thông thạo việc đời, học đề nữ-công nữ-hạnh, những nấu nướng, vá may giặt ủi, coi trong coi ngoài đi chợ đi bếp, vân vân... đều là đại cần đại yếu cho phận gái ở đời lắm.

Vậy nên ai có con gái mong những cho đề đặn cho đứng sao, cho nó đi sang Tây mà lấy thêm bằng cao đẳng cho nó làm được đến nữ trạng-sư, hay nữ cai trường, thì tôi trông đến đại được cái mục-đích gì đi nữa, thì cũng chưa ắt là mấy sở đại-khoa ấy sẽ có một cái gia-đình đầm ấm thuận hòa vui vẻ, mà làm gương cho phong tục trong xứ, mà hữu-ích cho xã-hội nhơn quần.

Thế nói tóm bài này con gái thời là phải học, mà học đã tề-gia nội-trợ thì thôi, chớ không phải học cho bằng lắm quần-thơ, cho đến cao chức lớn mà chi hết.

T. L. B.

GƯƠNG SOI các kiểu: chữ-nhật, bau-dục, miếng-chánh, lục-lăng, vân vân... vào tủ áo, bàn rửa mặt, gương treo.
KÍNH vào «PARE-BRISE».
Auto đủ các kiểu.
Xin viết thơ cho hiệu:
TRỊNH-XUÂN-NGHĨA, 7 Rue du Chanvre, Hanoi lấy giá.
3058

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho tiêu da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$60

Bán tại hiệu Bào-chế
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3009

TAM-TỈNH-Y-QUÁN

Phố hàng Ghé-gu, số 16, Nam-định

Thuốc lậu và tăng-mai, bệu-hiểu chữa khỏi rất dứt nọc. Không tiêu tiền. lại sinh đẻ mạnh thường, mỗi chai 1 p. 00. thuốc thứ 2 p. 50, giang to đùng thuốc bội 1 p.00 bệnh giang hay bệnh trĩ mọc chăm thứ rẻ thời chữa cái theo tối hoa mọc mỗi thứ 1 p. 00, mọc lâu hay giang mà lậy sang người cũng nó, cũng ra kinh không đều, hoặc sinh ra bạch đới mỗi ít, thời dùng thuốc bổ huyết tiện mọc, mỗi hộp 1 p. 0, thứ thay cao 1 p. 0 một chai.

Thuốc cai nha phiến nghỉ cho ăn ngủ đi làm nặng công khỏi, người yếu nhẹ ra ốm đi làm được, không phải nghỉ. dùng nhất 1 p. 00 hàng nhì 1 p. 50, chai con 0 p. 50. chúng đau mỗi gì công quản ai tiêu mỉ bên hiệu cháo cải và khám mắt đau không có sao tiền. Ở đây thời khỏi, mỗi mắt 1 p. 00 thuốc nghỉ.

Bệu bị ở miền đồ các chứng bệnh mới, thọ, nguy trung, sẽ sống phục sức, cháu cũng được mẫu sinh-khoái tử, người già có lẽ phải già, người nghèo cũng quá không có tiền xin thuốc cũng cho, chớ có ai cũng như con mắt đau đau mắng tinh, đi tỉnh, tối tinh, hoạt tinh, tinh tuồng, tinh không được dương lực, đau ốc kim thấy không đặc, huyết ít, huyết đau, hay thở, huyết loãng, kinh thấy ra tiếc miền không đi, hay có đi không nổi bình đái, đau ống dân bế đau bụng đau tức, kinh phong thấp, phù thũng, rỗ chương, ít hai, trẻ con kinh giản thì kuốt, khắc huyết, tỉ huyết, tiêu huyết, ho lao, ho hen, đàm suyễn thở, thở tả bằng huyết, ngày ra huyết tích, sán hậu, tiểu cấm, đau đầu hoặc thiên đầu thống, khi hư, già mỗi hộp 1 p. 00, hay một chai nếu to 2 p. 00, 6 hộp thuốc đau mỗi đàn mang sang tới nhà 7 p. 00, chai con 0 p. 50, các thứ thuốc trị ung 0 p. 50, 0 p. 30 một chai.

Các tỉnh xa viết thư về bệnh, biên kiện rõ thuốc trị may cách tính bảo giao ngân. chỗ gần thành cũng được contre-remboursement, xin cho một bức thư để cho M. TRẦN BỘC-SƠ đại TAM-TỈNH phố hàng Ghế gu, số 16, tỉnh Nam định. 3020

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sơn này:

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . . 3.00

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp có giữa cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài

Bán tại bản-quán

TÔ-HỒNG-ANH

HIỆU MAY QUẦN ÁO TÂY

Có đủ các hàng dài, vai trắng, vải fil, alpaga, laine, gabardine may quần áo mùa hè, các thứ vải may chemise rất đẹp.

ĐƯỜNG FRANCIS GARNIER, SỐ 1 (TRÔNG RA HỒ HOÀN-KIẾM)

Từ khi bản-hiệu khai trương đến giờ, được các qui-khách tin-dùng nhiều lắm. Cái thịnh-tình ấy bản-hiệu rất lấy làm cảm tạ các ngài và xin đoan rằng hàng càng đắt thì bản-hiệu lại càng cố gắng sao cho được vừa lòng các ngài.
3060

KHÁCH SẠN

(CAFÉ - RESTAURANT TONKINOIS)

LÊ-VĂN-AN
Xã của nhà máy đèn
ANNAM — QUINHON

Kính trình qu-ikhách,
Tôi mới mở nhà khách sạn rộng-rãi sạch-sẽ có đủ:
— Buồng ăn (cơm ta, cơm tây....)
— Buồng ngủ (dưỡng ta, dưỡng Hồng-kông. nhà tắm....)
— Nhà để xe và xe ô-tô cho thuê.....
Xin các ngài chiếu cố.
Đánh giấy thép thì đề: LEVANAN Quinnon
3063

MỚI XUẤT BẢN:

SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt có nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ-đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ
Giá bán: 0$80 — Tiền cước: 0$20
Bán tại bản-quán và các hàng sách

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI:

QUYỂN THỨ NHẤT, QUYỂN THỨ NHÌ, QUYỂN THỨ BA và THỨ TƯ, QUYỂN THỨ NĂM và THỨ SÁU

«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»

(LES MISÉRABLES)

Soạn-giả: Victor Hugo
Dịch-giả: Nguyễn-văn-Vĩnh

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN: Quyển thứ 1, mỗi quyển. . . . . 0$50
— 2, — 0.45
— 3-4, — 0.35
— 5-6, — 0.45
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển. . . . 0.20
— cả 4 quyển gói làm một. 0.40

Quyển thứ ba và thứ tư đóng nhập một.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Kính trình các quý khách biết rằng bản hội soạn những tích hát sau này toàn là tích hát chèo cổ có nhiều giọng chèo, làm đoạn than vãn rất là êm ái và vui trò từ đầu đến cuối.

Mời các quý khách chiếu cố đến nghe hát, trước mua vui, sau biết tới cho bạn hát mà các quý khách vẫn thường ngợi khen đã bao lâu nay.

Tối thứ sáu 20 Août
LƯU-BÌNH DƯƠNG-LỄ

Tối thứ bảy 21 Août
CÙNG ĐỖ NGỌ HIỆP-SĨ

Tối chủ-nhật 22 Août 1926
HỮU CHÍ CẢNH THẠNH
3006

Nhà Bà-chuông

TỨC LÀ HIỆU
BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết vãn. Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm. hay ai kém huyết sinh ra ráo phổi, làm cho hay ho vật.

ẤY LÀ:
THUỐC NƯỚC
BỔ HUYẾT
MẤU BỔ 1$40
3001

PHẠM, NHƯ,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, it lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả là cho nên gin giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy qui-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin chực tiếp qua bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU
số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo
3025

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Các thứ rượu nho càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ «*Tonique Tonkinois*» là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn: từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại dắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tinh-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.
3001

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thục hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỜI TẠI BỆNH SAU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi. Trong 252 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người (Y theo lời phúc các hương-ý ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD 26, Rue de Grenelle, PARIS và cùng các nhà thuốc có danh

Thuốc chữa bệnh sốt rét rừng rất thần hiệu. Chỉ uống một lọ cũng đủ khỏi bệnh.

Ở các hàng bào-chế Đông-pháp có bán cả. 3450

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là: Sau tỳ vị, bệnh dầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế CHASSAGNE 59, Rue Paul Bert, Hanoi 3002

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt Báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các hiệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho; hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho mau.

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ VÀ NHỮNG BỆNH ĐAU THẦN-KINH CỦA ĐÀN BÀ

Cái sức khỏe của đàn bà con gái thứ nhất là do ở bộ thần-kinh. Nếu đã mắc phải bệnh không ngủ, bệnh dật mình, bệnh say nắng, bệnh đau lưng, bệnh thương gân, bệnh đau ngực, bệnh buồn rầu, bệnh khó thở, bệnh đau đớn, bệnh bức rức, các bệnh đó thường chuyển sang bệnh đau dạ dày, như thế thì nên uống thứ thuốc *Neurinase*. Thuốc này sẽ chữa khỏi bệnh đau thần-kinh mà bệnh ấy làm cho người ta khổ sở ở đời, nào sinh ra bệnh thương gân và các bệnh khác thuộc về thần-kinh nữa. Ở các xứ nóng mà uống thuốc *Neurinase* này thì ngủ được ngon giấc.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả. 3045

RU'Q'U PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này uống mát khan tiếng và tiện. Làm bằng đường tinh anh.

BÀ CHỮA NHỮNG CRÈMES BẠT-HA.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mà thơm. Hàng gốc ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

Rất thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọc RÔM-SẢY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn: 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế CHASSAGNE Số nhà 59, phố Tràng-tiền HANOI

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Ông là hiệu Bào-chế MONTÈS 54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh [illegible], kuyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước một bữa cơm chiều uống mấy dọt.

Giá tiền 0$80

HOÀN-CẦU TIỆN DỤNG

Các ngài dùng giấy tây, giấy ta nên dùng « cao-su sống » « caoutchouc crêpe » đi rẻ nhe-nhàng và lại bền. Bản-hiệu mới nhận được bên Mỹ gửi sang có đủ mười cỡ để đóng giầy và các thứ đa dùng để đóng yên-ngựa, bóc da, va-li, cặp sách cùng các vật-dụng bằng da, bản hiệu lại mới có các kiểu giầy mới, đem ta thành ca-ta-lo để kính-tặng.

Bản-hiệu chuyên chế các nghề này đã lâu năm, các ngài chiếu-cố đến đã biết, vậy bản-hiệu lại càng gắng sức cho công-nghệ thêm tinh-xảo, cho khỏi phụ lòng chiếu-cố của các ngài. Thật vậy, bản-hiệu không dám dùng lời quảng-cáo quá-đáng viển-vông mà không vừa ý các ngài.

GIANG-THỊNH
3.059 *No 1, rue Jules-Ferry, HANOI.*

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc khé thương chữa mắt hàng Gé, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam,

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt
Đỡ lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt . . . . . 0$80

ĐỘC-QUYỀN BÁN TẠI:

PHARMACIE CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-láng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ . . . . . Một litre:* 2$40
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* 1,25
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phải rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm . . . . . Một chai:* 1,25

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai:* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay. Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3065

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi: 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1926, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TỰ BẢN DỰ ĐỊNH: Francs 72.000.000
TỰ BẢN NỘP RỒI: » 68.400.000
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294: » 81.089.020

Chánh quán tại: Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự: M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự: M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm: M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

CHO THUÊ TỦ BẠC

Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi tiền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tổ chức y hệt những nhà Băng to bên Đại-pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà băng về phòng (Service des fitres).

Hiện viết tắt để gửi điện-tín: INDOCHINE. 3048

RƯỢU BỔ DAMIANI

Véritable Vin du Cap-Corse au Quinquina

Có tiếng đã nửa thế-kỷ nay.

Uống trước bữa ăn, thì ngon cơm, sau bữa cơm uống cháng miệng rất thơm ngon, người già yếu, mới ốm khỏi, thức đêm, lao-lực, uống bổi-bổ sức mạnh.

Phải nhận kỹ thứ Rượu DAMIANI kẻo nhầm với các thứ Vin du Cap-Corse khác.

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh. 3007

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

TẠI GIAN HÀNG BÁN NƯỚC HOA

EAU DE COLOGNE, essences diverses, lọ đẹp.	Một lít:	2$50
EAU DE COLOGNE ambrée « GRENOVILLE ».	Một lít:	4$95

TOUT PIVER

EAU DE COLOGNE « PIVER »	Một lít:	3$50
— — supéressence.	Một lít:	2$70
— — ambrée. . .	Một lít:	3$60
PARFUMS « PIVER » vallée des Rois. .	Một lọ:	3$15
— Pompéia, Floramye, Azuréa. Trèfle Incarnat, Printanrl.	Một lọ:	1$15
Phấn « PIVER », essences diverses. . .	Một hộp:	0$52
LOTIONS « PIVER » — . . .	Một lọ:	0$90

3005

PHILIPS

飛利浦電泡 用耐廉價

Độc-quyền đại-biểu: DIETHELM & Cie
46, Avenue Clémenceau, Haïphong

勿論 里第 南洋 行

THUỐC

MUSCULOSINE BYLA

VITAMINÉE

LÀ NƯỚC THỊT NGUYÊN CHẤT NẤU ĐẶC LẠI

Là một thứ thuốc bổ rất mạnh

TRONG
NHỮNG KHI GẦN CỐT SUY-NHƯỢC,
NHỮNG LÚC THAO-LUYỆN MÀ MỆT NHỌC,
HOẶC NHỮNG LÚC MẮC BỆNH MỚI KHỎI

Thân-thể khang-thái
Sức-lực cường-kiện

ETABLISSEMENTS BYLA 33, AVENUE DE L'OBSERVATOIRE, PARIS (France)

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn — Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Certifié l'insertion